

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародного туризму та країнознавства**

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри

_____ Дудник І.М.
« _____ » _____ 2021 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»

на тему: **СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА АРАБСЬКОЇ
РЕСПУБЛІКИ ЄГИПЕТ**

Виконавець: студентка 414 групи **Блажевич Аніта Романівна**

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент кафедри міжнародного туризму та країнознавства **Мархонос Світлана Миколаївна**

Нормоконтролер: _____ **Борисюк Оксана Анатоліївна**
(підпис) (П.І.Б.)

КИЇВ 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра міжнародного туризму та країнознавства

Спеціальність: 242 «Туризм»

ОПП: «Туризмознавство»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Дудник І.М.

« ____ » _____ 2021р.

ЗАВДАННЯ НА ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Блажевич Аніти Романівни

(прізвище, ім'я, по батькові в родинному відмінку)

Тема дипломної роботи: «Стан і перспективи розвитку готельного господарства Арабської республіки Єгипет», затверджена наказом ректора № 688 /ст від «29» квітня 2021 р.

2. Термін виконання роботи: з «17» травня 2021 р. по «20» червня 2021 р.

3. Вихідні дані до роботи: дослідження має теоретичний і практичний характер, виконане на основі аналізу матеріалів періодичних видань, нормативно-правових актів, статистичних даних Арабської республіки Єгипет, Головного управління статистики України та інформаційних ресурсів мережі Інтернет,

4. Зміст дипломної роботи:

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичні аспекти розвитку готельного господарства

РОЗДІЛ 2. Діагностика розвитку сучасного стану готельного господарства Арабської республіки Єгипет

РОЗДІЛ 3. Перспективи розвитку готельного господарства Арабської республіки Єгипет

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: Рис.1.3. Режим функціонування., Рис. 1.4. Місткість номерного фонду засобів розміщення., Рис.1.5. Контингент споживачів, Рис.1.6. Функціональне призначення засобів розміщення , Таблиця 1.1. Додаткові фактори, що впливають на тип засобів розміщення , Рис.1.8.Типологія засобів розміщення (згідно рекомендацій ВТО), Таблиця 1.2 Розподіл готелів за зірками , Рис. 1.9 Класифікація методів дослідження., Рис. 2.1. Динаміка розвитку туризму в Єгипті в 1995-2019 роках , Рис. 2.2. Диференціація потоків в'їзного туризму за територією прибуття , Рис. 2.3. Кількість закладів розміщення Єгипту 2008-2019 рр. , Рис. 2.4. Кількість туристів, обслугованих закладами розміщення Єгипту, Рис.2.5. Кількість номерів в готелях та інших засобах розміщення Арабської республіки Єгипет, Таблиця 2.1.Доходи від послуг, наданих готелями та аналогічними засобами розміщення Арабської республіки Єгипет у 2019 році (млн. доларів) , Рис. 2.6 Структура готельного господарства Арабської республіки Єгипет за кількістю зірок , Рис. 2.7 Номерний фонд головних мереж готелів Єгипту, Рис. 2.8 Готель Hilton Luxor Resort & Spa. Рис. 2.9 Готель Steigenberger Alcazar, Рис. 2.10. Вигляд на басейн готелю The Domina Prestige, Шарм-еш-Шейх, Таблиця 3.1 Обмеження та слабкі сторони розвитку готельного бізнесу Єгипту, Рис.3.1 Можливості розвитку готельного бізнесу в Арабській республіці Єгипет, Рис.3.2 Сильні сторони готельного бізнесу в Арабській республіці Єгипет, Рис. 3.3 Механізми розвитку готельного бізнесу в Арабській республіці Єгипет.

6. Календарний план-графік

№ з/п	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Проаналізувати літературні та інші джерела з проблеми дослідження.	29.04 - 02.05 2021 р.	Виконано
2.	Обґрунтувати об'єкт, предмет дослідження, сформулювати завдання і мету. Написати вступ.	03.05 - 07.05 2021 р.	Виконано

3.	Проаналізувати різноманітні джерела інформації щодо теоретичних основ розвитку готельного господарства. Написати перший розділ.	08.05 - 10.05 2021 р.	Виконано
4.	Діагностувати розвитку сучасного стану готельного господарства Арабської республіки Єгипет. Написати другий розділ роботи.	11.05 - 15.05 2021 р.	Виконано
5.	Виявити перспективи розвитку готельного господарства Арабської республіки Єгипет. Написати третій розділ роботи та висновки	16.05 - 22.05. 2021 р.	Виконано
6.	Узагальнити результати проведеного дослідження, сформулювати висновки	23.05 - 28.06 2021 р.	Виконано
7.	Підготувати доповідь на попередній захист, розробити демонстраційні матеріали.	29.05 - 01.06 2021 р.	Виконано
8.	Провести роботу над зауваженнями після попереднього захисту дипломної роботи.	02.06 - 06.06 2021 р.	Виконано
9.	Захист дипломної роботи.	16. 06. 2021 р.	

7. Дата видачі завдання: «29» квітня 2021 р.

Науковий керівник дипломної роботи _____ Мархонос С.М.
(підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____ Блажевич А.Р.
(підпис випускника) (П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до дипломної роботи «Стан і перспективи розвитку готельного господарства Арабської республіки Єгипет»: 71 с., 14 рисунків, 45 літературних джерел.

Об'єктом дослідження є готельне господарство Арабської республіки Єгипет.

Предметом дослідження виступають особливості розвитку готельного господарства Єгипту.

Мета роботи: дослідити сучасний стан та перспективи розвитку готельного господарства Єгипту.

Методи дослідження – порівняльний метод, методи аналізу та синтезу, статистичний метод, компаративний метод, метод термінологічного аналізу і метод операціоналізації понять та інші.

Практичне значення отриманих результатів. Матеріали дипломної роботи можуть бути використані вищими навчальними закладами, для курсів із підготовки та перепідготовки майбутніх фахівців, при викладанні курсів «Організація готельного господарства».

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	9
1.1. Поняття та характеристика готельного господарства	9
1.2. Структурна організація готельного господарства	15
1.3. Методологічні підходи оцінки та аналізу готельного господарства країни	25
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СТАНУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА АРАБСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЄГИПЕТ	29
2.1. Сучасний стан розвитку туристичної сфери Арабської Республіки Єгипет	29
2.2. Аналіз розвитку готельного бізнесу Арабської Республіки Єгипет	35
2.3. Готельні мережі Арабської Республіки Єгипет	40
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА АРАБСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЄГИПЕТ.....	48
3.1. Актуальні проблеми готельного господарства Арабської Республіки Єгипет	48
3.2. Рекомендації з удосконалення та розвитку готельного господарства Арабської Республіки Єгипет	52
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ	67

ВСТУП

Актуальність дослідження. Галузь готельного господарства – одна з вагомих складових туристичної сфери. Матеріально-технічна база, що дозволяє розміщувати туристів, посідає важливе місце у формуванні туристичної інфраструктури. А туристичний сервіс обраного напрямку залежить від якості умов проживання та обслуговування. Тому дослідження готельної індустрії є надзвичайно актуальним.

Найбільша за чисельністю населення, потенціалом економічного росту, політично важливою та просто однією з найдревніших країн в Північній Африці є Арабська республіка Єгипет. Велика частина території – півострів Синай - знаходиться в Південно-Східній Азії. Таке сприятливе становище посередника між культурами Азії та Африки справляє позитивний вплив на всі сторони економічного та соціо-культурного життя країни.

Вже багато років основну статтю доходів Єгипту становить туризм. Основними факторами, що сприяють розвитку туризму в Єгипті, є наявність великого історико-культурного та природно-рекреаційного потенціалу та значні обсяги капіталовкладень у розвиток туристичної інфраструктури.

Функціонування туристичної сфери неможливе без місця ночівлі для подорожуючих. Тому важливу роль в розвитку єгипетських туристичних дестинацій відіграє готельне господарство, яке, як і вся індустрія гостинності, розвинуті на найвищому рівні. Перед туристом свої двері готові відчинити сотні шикарних готелів. Великий попит та конкуренція змушують власників готелів знижувати ціни та створювати нові способи заохочення туристів скористатись саме їх послугами.

Об'єктом дослідження є готельне господарство Арабської республіки Єгипет.

Предметом дослідження виступають особливості розвитку готельного господарства Єгипту.

Мета роботи: дослідити сучасний стан та перспективи розвитку готельного господарства Єгипту.

Завдання, що були поставлені:

1. Дослідити теоретичні засади розвитку готельного господарства.
2. Дослідити стан розвитку готельного господарства Арабської республіки Єгипет.
3. Охарактеризувати проблеми та перспективи розвитку готельного господарства Арабської республіки Єгипет.

Інформаційна база. У ході написання дипломної роботи було проаналізовано праці таких вчених, як: Дж. Уокера, В. Квартального, Р. Браймера, Л. Вагена, М.Лайко, С. Скобкіна, Е. Саака, В. Романова, Г. Яковлева, М.Бойко, В. Ревенко, А. Кускова, Л. Шмакової, В. Кохненко, О. Любіцевої, І. Пандяка для визначення теоретичних аспектів індустрії гостинності та трактування терміну гостинності. Вивчаючи праці І. Пандяка, М. Мальської, П. Пуцентейло, О.Мельника та Н.Бакаренка було сформовано визначення терміна «готель» , його основні функції та завдання. На основі аналізу досліджень М.Бойко, Л.Гопкала, П.Пуцентейло та Х.Роглева було сформовано єдину систему класифікації готельних підприємств. Проаналізувавши праці Л.Коваленка, Н.Данько, Я.Кацета, В.Пітака, О.Лупича було визначено основні фактори, що виступають передумовами розвитку готельного господарства.

Методи дослідження. Під час написання дипломної роботи було використано загальнонаукові та спеціальні методи наукового дослідження: метод статистичного аналізу; теоретичний аналіз джерел інформації з проблеми дослідження; метод порівняння; графічний метод. картографічний метод;

Практичне значення отриманих результатів. Матеріали дипломної роботи можуть бути використані вищими навчальними закладами, для курсів із підготовки та перепідготовки майбутніх фахівців, при викладанні курсів «Організація готельного господарства».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1. Поняття та характеристика готельного господарства

В сучасному світі готельне господарство є потужною структурою в економічній системі країни, регіонів, туристичних центрів і, в провідних державах світу, становить велику частину бюджету країни. Найчастіше поняття готельного господарства, готельної індустрії, готельної справи та готельного бізнесу дослідники та теоретики галузі вважають тотожними. Це пов'язане з тим фактом, що всі суб'єкти готельного господарювання здійснюють свою діяльність з метою отримання прибутку за надані ними послуги розміщення осіб, що перебувають поза домом, та надання їм додаткових послуг. Саме через це більшість дослідників вважають, що готельне господарство - невід'ємна складова сфери гостинності.

Як відзначає колектив авторів [1, с. 302], готельною індустрією вважають поєднання підприємств та організацій, що функціонують у взаємозв'язку з метою здійснення своєї діяльності для надання послуг, що задовольняють потреби гостя. Важливо розуміти, що сфера гостинності включає різноманітні сектори та галузі, а окрім цього, необхідно враховувати взаємозв'язки між готельними комплексами та іншими компаніями. Як вважає О.Л. Ремеслова [2], визначальною характеристикою готельної сфери є ріст попиту н послуги готельного господарства шляхом створення взаємозв'язку між закладом гостинності та його гостем.

На думку М.П. Мальської, готельним господарством є сукупність готельних підприємств різного типу, що займаються наданням послуг гостинності, таких, як розміщення, харчування та пакету додаткових послуг для підвищення комфорту перебування гостя в закладі [3].

Економічна природа закладів гостинності більшістю теоретиків визначається як відносини або діяльність. Саме поняття «готельне господарство» можна трактувати як в широкому, так і в вузькому розумінні цього терміну.

Якщо розглядати поняття готельного господарства більш широко, то в даному разі, цей термін означає індустрію гостинності загалом, тобто підприємства, які надають не тільки послуги проживання, а й повний спектр суміжних послуг – від харчування до трансферу з аеропорту. У вузькому розумінні готельне господарство - це тільки проживання [4].

Під готельним бізнесом розуміють здійснення діяльності фізичними та юридичними особами-підприємцями, які володіють майном, яке може бути використане для розміщення громадян та надання їм іншого супутнього обслуговування.

На специфіку господарської діяльності підприємств сфери гостинності впливають такі фактори впливу:

1. Спрямування та спеціалізація готельного закладу. В залежності від туристичної, курортної чи іншої спеціалізації існує своя специфіка управління матеріальними ресурсами та фінансовими потоками закладу.
2. Взаємозв'язок з іншими елементами туристичної інфраструктури.
3. Соціальність здійснюваної підприємством діяльності – направленість, перш за все, на споживача.
4. Різко виражена сезонність туристичного бізнесу, яка прямо відбивається на рівні заповненості готельного підприємства та на його діяльності, такій, як доцільність витрат на утримання кадрового ресурсу та матеріальної бази.
5. Нематеріальність туристичного та готельного продуктів, та можливість споживання послуг тільки в момент їх пропозиції
6. Готельному продукту притаманна комплексність: різні послуги з різних сфер гостинності подаються у вигляді пакету послуг. Він

може змінюватись та модифікуватись під індивідуальні потреби як підприємства, так і відвідувача.

7. Персоніфікованість обслуговування клієнтів.
8. Різноманітність видів та методів здійснення готельної діяльності, що зумовлені специфікою сфери гостинності.
9. Ефективність здійснення діяльності визначається тільки процесом надання кінцевої послуги.

Загалом, сферою гостинності називають цілий комплекс послуг з різних сфер обслуговування, головна мета яких - надати обслуговування туристам. Фахівці відносять до сфери гостинності такі елементи: готельну та ресторанну індустрію, підприємства, що надають послуги з розваг та організації транспортного обслуговування. Готельна галузь у цій структурі займає провідну позицію, оскільки на неї покладені ключові функції надання цілого комплексу послуг, що поєднують у собі всі елементи сфери гостинності. Отже, готельне господарство - це найбільш комплексний елемент індустрії гостинності.

З моменту появи теоретичного підґрунтя для туристичної індустрії, поняття «готельне господарство» відносили лише до власне готелів. Проте, з плином часу та появою інших форм розміщення, таких, як мотелі, туристичні бази, кемпінги та інші підприємства, це поняття розширювалось до сучасного розуміння.

Конкурентне ринкове середовище сфери гостинності, де кожне підприємство хоче отримати максимальний прибуток за мінімальних витрат, та платоспроможність клієнтів, яка постійно зростає, змушує заклади гостинності надавати додаткові та супутні послуги на додачу до основної. Це не тільки збагачує саме поняття готельного господарства, а й суттєво розширює потенційні межі діяльності закладів розміщення та дозволяє реалізовувати не тільки свій продукт, а й послуги та товари суміжних сфер.

Діяльність закладів готельного господарства визначається їх функціями, які, в свою чергу, виражені в соціально-економічних складниках, таких, як:

- тимчасове житло пропонується на платній основі;

- повне задоволення потреб та запитів відвідувача;
- оптимізація витрат та доходів шляхом максимально ефективного фінансово-господарського управління діяльністю;
- врахування та задоволення інтересів суб'єктів, що є учасниками розподілу доданої вартості (держава, працівники, власники бізнесу);
- створення місця зайнятості населення;
- джерело наповнення бюджету різного рівня;
- «обличчя країни» для в'їжджаючих туристів.

Результатом нематеріальної діяльності готельної сфери та її суттю є комплексний продукт готельних послуг закладу гостинності, який виробляється та реалізується в межах одного підприємства. Основою одночасно вироблення та реалізації готельного продукту є матеріальна база підприємства, тобто його будівлі, інвентар, комунікаційні лінії та інше оснащення персоналу. Враховуючи специфічність сфери обслуговування в готелях, даний процес одночасного виробництва та споживання і називають поняттям «надання послуг».

Готельною послугою називають дії підприємства з розміщення клієнта наданням пропозиції номера або місця для тимчасового проживання у закладі розміщення, а також інша діяльність, пов'язана з розміщенням та тимчасовим проживанням [5].

Готельна послуга поділяється на основні та додаткові послуги, що надає відвідувачу заклад розміщення з моменту заселення і до виїзду. Зокрема [6]:

- основними послугами є розміщення відвідувача в закладі гостинності, його харчування, а також інший обсяг послуг, вартість яких входить до ціни розміщення;
- додатковими є послуги, які замовляються та оплачуються окремо, якщо відвідувач відчуває індивідуальну потребу в їх наданні (плавання в басейні, автостоянка, хімчистка та ін.).

Децентралізованість надаваних послуг, притаманна готельній сфері, суттєво впливає на якість послуг. Частина операцій здійснюють окремі ланки

підприємства (наприклад, перед-продаж, бронювання чи резерв номерів), які можуть бути як частиною як самого підприємства, так і виконувати їх на аутсорсі (бюро подорожей та ін.). Тому, в останньому випадку, в разі вибору недобросовісного посередника, якість надаваних послуг суттєво знизиться. Тому ідеальним варіантом є виконання всіх або хоча б переважної більшості основних функцій працівниками самого підприємства.

Асортимент та якість надаваних послуг готельної підприємства знаходяться в залежності від матеріально-технічної бази та рівня кваліфікованості персоналу. На сьогоднішній день всі підприємства прагнуть розширювати та вдосконалювати ці структури. Тому зараз багато закладів гостинності розвивають інфраструктуру поряд з основною будівлею, будуючи споруди, що здійснюють медичну, спортивну чи розважальну функцію.

Готелем називають таке підприємство розміщення, яке надає споживачам комплексні послуги, основною з яких є розміщення та харчування. Співвідношення цих двох складових може бути таким [3; с. 45]:

- розміщення + сніданок (континентальний або англійський) у номерах або спеціалізованих закладах;
- розміщення + харчування у ресторані;
- розміщення + харчування у ресторані, барі, кафе;
- розміщення + харчування у ресторанах європейської і національної кухні, барах, цілодобовий сервіс на поверхах.

Зміст послуги розміщення стосується:

- надання у тимчасове користування житла - готельного номера;
- послуги професійного персоналу - порт'є, з послугою поселення клієнта, покоївок з послугами прибирання та ін.

Готельні номери - це багатофункціональні приміщення, що є основною складовою послуги розміщення та призначені для сну, відпочинку або роботи у процесі проживання. Зазвичай, користування номером відбувається ввечері та нічний час, а отже основною функцією номеру має бути забезпечення якісного сну та відпочинку. Інші функції номерів залежать від функціонального

призначення самого закладу та індивідуальних потреб споживачів. Наприклад, у бізнес-готелях, основною задачею є забезпечити гостям можливість працювати. А для цього в номерах необхідний стіл, якісний зв'язок, Інтернет та інше оснащення.

У закладах розміщення виділяють різні категорії номерів, що мають відмінності у оснащенні, площі, меблях, але не зважаючи на категорію, будь-який номер має забезпечити: ліжко, крісло, нічний столик або тумбу поряд з ліжком, шафу, якісне освітлення, кошик для сміття, а також має бути інформація про готель та план евакуації.

Послуги харчування поєднують виробництво (приготування), торгове обслуговування (реалізація) та сервіс (обслуговування у ресторанах, кафе чи номерах).

До додаткових послуг відносяться басейн, фітнес-зал, конференц-зал, прокат авто та паркування, послуги пральні та хімчистки, послуги салонів краси та масажу та ін. Нині такий спектр додаткових послуг має все більше значення та іноді є визначальним фактором при виборі закладу розміщення.

Готельні послуги відрізняються від товарів такою специфікою:

- нематеріальність;
- обмеженість чи неможливість зберігання;
- терміновість послуг;
- сезонність попиту;
- неоднорідність якості сервісу.

Особливість надання готельних послуг, у порівнянні з реалізацією товару, зумовлена неможливістю споживача одразу та в повному обсязі досягнути всі особливості. Клієнтам складно оцінити послугу до моменту купівлі, а іноді навіть і після неї.

Готельна послуга може входити в склад туристичного пакету та пропонуватись окремо - прямо чи через посередників. За оцінками спеціалістів, дохід підприємства від індивідуальної реалізації більший, ніж від групових заїздів [7, с. 103]. Отже, для раціоналізації та оптимізації доходів, заклади

розміщення мають приділяти особливу увагу виробництву та реалізації послуг, враховуючи та мінімізуючи мінливість її характеру. Заклади розміщення мають задовольнити потреби та вимоги клієнтів, що позитивно відобразиться на розв'язанні проблем з фінансовою оптимізацією, та як наслідок - зростання прибутку. Чинники, що впливають на розвиток готельного господарства наведені у Додатку А. Фактичне виконання поставленої мети можна досягти завдяки сталому управлінні витратно-дохідною частиною діяльності.

Готельне господарство в сучасних умовах дуже швидко розвивається та є високоприбутковою галуззю, залишаючись при цьому найважливішим сегментом ринку послуг. Головна риса готельного господарства - підвищення попиту на послуги шляхом налагодження взаємовигідних відносин між споживачем та підприємством, де визначальним фактором стала функціональність гостинності.

1.2. Структурна організація готельного господарства

Заклади розміщення у сучасному світі пропонують великий спектр готельного обслуговування. Щороку з'являються нові та нові форми діяльності в цій сфері.

Типізація - це один з наукових методів, що ґрунтується на групуванні об'єктів за узагальненою моделлю чи типом. У цьому процесі, об'єкти відбираються за характерними властивостями та особливостями.

Тип готельного підприємства зумовлюється рівнем рекреаційної інфраструктури, забезпечення її нормативними актами, особливими характерними рисами закладу розміщення.

Поділ закладів розміщення важливий не лише для особливостей функціонування, але, для прийняття рішення клієнтами та посередниками, що реалізують готельні послуги щодо вибору підприємства та визначитись із рівнем очікування комфорту та сервісу.

Різноманіття готельних послуг, а також поява нових видів сервісу, робить будь-яку класифікацію та систематизацію закладів розміщення досить умовною. Готелі відрізняються своїм призначенням, місткістю, кількістю поверхів та особливостями конструкцій, рівнем комфорту, сезонністю, місцезнаходженням, функціональним призначенням, наданням харчування, тривалістю можливості розміщення та рівнем цін. Всі ці фактори мають вплив на склад приміщень, архітектурне планування та ін. Ключові ознаки - це місткість, комфортність, призначення та поверховість.

У готельній індустрії основні та додаткові послуги взаємозалежні та утворюють комплексний продукт. В залежності від їх комбінування, визначається тип підприємства. Такими визначальними факторами типізації є [8; с. 88]:

- розташування;
- термін перебування гостя;
- місткість номерного фонду;
- особливості харчування;
- цінова політика;
- режим експлуатації закладу;
- мета перебування контингенту споживачів.

Типи підприємств готельного господарства залежно від місцезнаходження відображено на рис. 1.1.

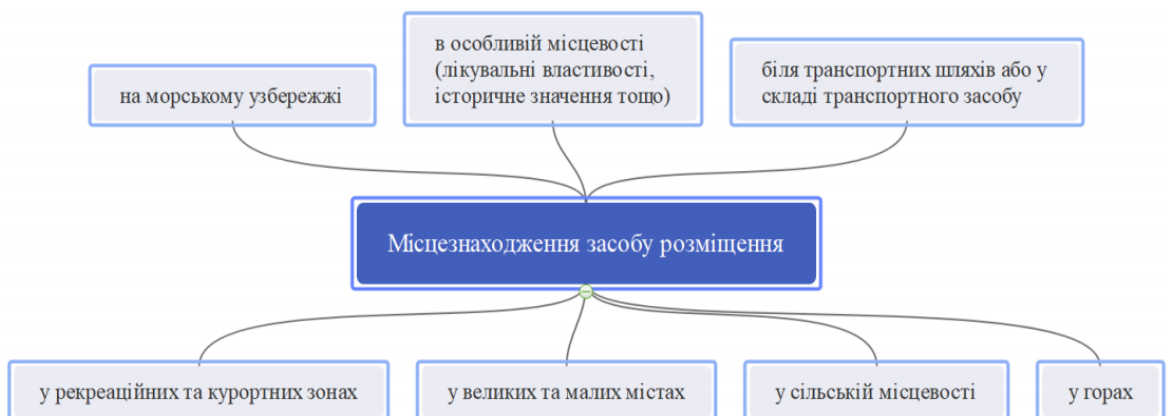

Рис.1.1. Види підприємств готельного господарства за місцем розташування
Джерело: складено на основі [8]

Розташування готельного закладу визначається відстанню від аеропорту чи залізничної станції, залежить від відстані до центра міста, пляжного узбережжя, а також інших важливих об'єктів і туристичних дестинацій.

Аналізуючи місцезнаходження готелю, необхідно зазначити деякі особливості. Зазвичай, заклади розміщення, що знаходяться поблизу центра міста - це заклади, що спеціалізуються на сегменті ділових туристів.

Підприємства, що знаходяться на морських узбережжях коригують свою цінову політику в залежності від відстані до моря.

Заклади, що знаходяться у гірських місцевостях повинні мати спеціальний необхідний інвентар, спорядження для різних видів літнього та зимового відпочинку.

Вплив чинника "термін перебування", наведено на рис. 1.2

Рис.1.2. Заклади розміщення за терміном перебування

Джерело: складено на основі [8]

Терміни перебування у закладах розміщення дуже різні, чим визначається їх функціональне призначення.

Тенденції розвитку готельної індустрії кажуть, що на термін перебування впливає також і мета подорожі.

Для прикладу, організований тур з метою відпочинку зазвичай триває 6-7 ночей. До столиць та історичних місцевостей, як правило, прибувають на вікенд

(2-3 ночі). В організованому туризмі високим попитом користуються 1-2-зіркові готелі, а також такі туристи зазвичай не харчуються в готелі.

Ділові туристи (що беруть участь у виставках, конгресах, конференціях тощо) будуть значно відрізнятись від звичайних туристів з культурно-пізнавальними цілями. Різниця полягатиме у термінах перебування (з амплітудою від 1 ночі до півроку), категорії готелю (переважно це чотири- та п'яти-зіркові готелі). Цей контингент потребує високого рівня сервісу та комфорту, а також послуговується широким спектром додаткових послуг. Зазвичай, також ділові туристи харчуються в готелі, а пік прибуття випадає на вівторок-середу. А це значить, що ділові туристи майже не перетинаються з організованими туристами, а це добре впливає на завантаження готелів. Також особливістю є те, що терміни перебування у сегменті ділових туристів немає різких перепадів.

В залежності від експлуатації закладу, режим його функціонування буває цілорічним, сезонним або змішаним.

Вплив фактора "режим функціонування" показано на рис. 1.3.

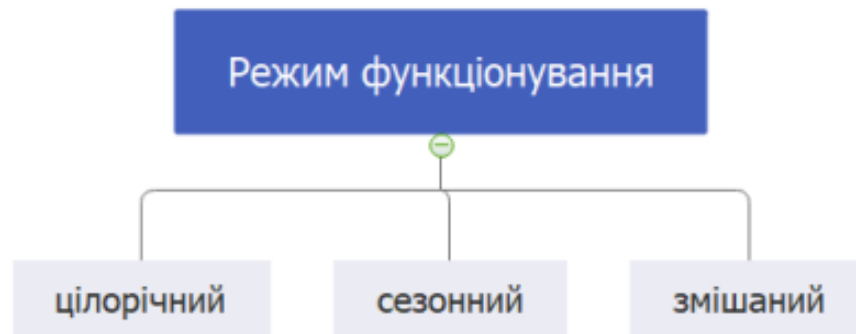

Рис.1.3. Заклади розміщення за режимом функціонування

Джерело: складено на основі [8]

Для прикладу, ділові готелі працюють цілорічно, кемпінги функціонують влітку, а готелі туристичного спрямування можуть збільшувати завантаженість влітку до 50%.

В своєму режимі діяльності, готелі, що розташовані на курортах відрізняються чіткою сезонністю. Високий рівень завантаження влітку на морських курортах, взимку - у гірських готелях, на курортах, що спеціалізуються на зимовому відпочинку. А от готелі на бальнеологічних курортах функціонують цілий рік.

Для того, щоб готель міг ефективно функціонувати цілорічно, деякі 4-5-зіркові готелі організують конференції, конгреси, з'їзди та інші заходи.

Розміри готелю залежать від презентативності курорту, де знаходиться готель, а також мають номерні фонди з розрахунку 300-1000 місць, в основному з одно- та двомісними номерами. Ціна коливається в залежності від сезону.

В залежності від місткості готелю, заклади поділяються на такі (рис. 1.4).

Рис. 1.4. Заклади розміщення за місткістю номерного фонду

Джерело: складено на основі [8]

Особливістю структури готельної сфери в нашій країні є те, що такі типи засобів розміщення, як мотелі, кемпінги, молодіжні бази, що є дуже поширені в світовій готельній індустрії, у нас практично не представлені. Найпоширенішими є заклади розміщення загального типу, переважно розраховані на ділових туристів на короткий термін розміщення, а також для контингенту, що подорожує з різною метою. Зазвичай, такі готелі знаходяться у центральній частині міста, недалеко від громадських та адміністративних центрів, а також важливим є транспортна доступність до різних районів.

Номерний фонд таких готелів зазвичай, має одно-, дво-, та тримісні номери, де облаштовані місця для роботи. Одномісні номери складають близько 40-50% номерного фонду. Передбачено відділення зв'язку, а іноді відділення банку, а також є можливість для проведення нарад, ділових зустрічей та переговорів. Одним з різновидів таких готелів - є відомчі готелі, що переважно розміщують тих, хто приїздить з діловою метою у певне відомство, підприємство чи установу [9; с. 92]. Також поширеними є спеціалізовані конгрес-готелі та бізнес-готелі. Це заклади розміщення з високим рівнем комфорту, та мають оснащені приміщення для роботи: зали для конференцій, симпозіумів, приміщення для нарад, телетайпи, ресторани різного типу, відділення банків, сауни, боулінг та ін.

Вік контингенту споживачів також впливає на ідентифікацію готелю. В залежності від нього, готелі бувають для туристів до 30 років, для середнього віку, для третього віку, для батьків з дітьми, а також для змішаного контингенту.

У кожній категорії є свої особливості та вимоги до прийому, розміщення та обслуговування. Наприклад, молоді люди, зазвичай, надають перевагу подорожам з мінімальним набором додаткових послуг, а також обирають насичені та активні програми дозвілля. Туристи цього віку активно обирають для розміщення хостели.

Контингент споживачів зображено на рис. 1.5.

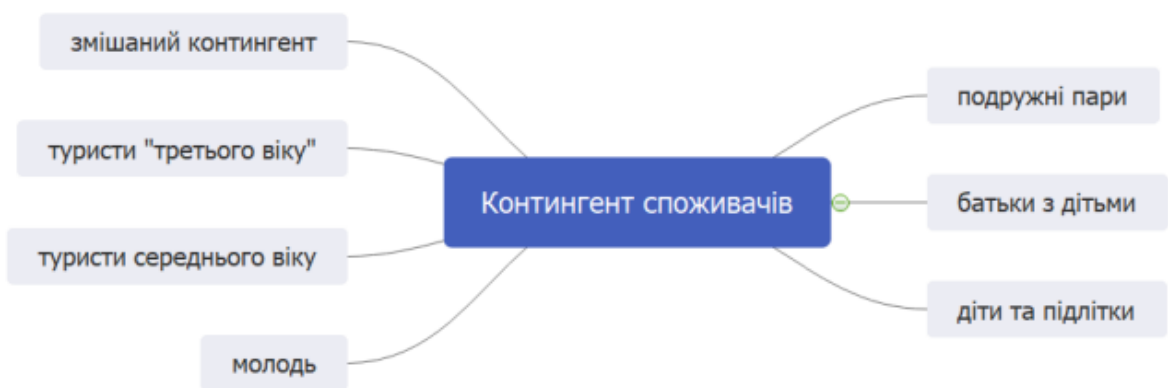

Рис.1.5. Заклади розміщення за контингентом споживачів

Джерело: складено на основі [8]

Варто зазначити, що кожен засіб розміщення може бути визначений за допомогою сукупності цих факторів, у разі чого складається повне враження про його функціональне призначення (рис. 1.6).

Рис.1.6. Функціональне призначення засобів розміщення

Джерело: складено на основі [8]

У табл. 1.1 наведені інші фактори, які також мають вплив на типізацію засобів розміщення.

Таблица 1.1.

Додаткові фактори, що впливають на тип засобів розміщення

	Фактори	Типи засобів розміщення
1.	Кількість обслугованих клієнтів	Для груп туристів Для індивідуальних туристів
2.	Спосіб пересування на маршруті (залежно від виду транспорту)	Родтелі, купе в поїздах (залізничний транспорт)
		Ротелі (автобусний транспорт)
		Мотелі, кемпінги (автомобільний транспорт)
		Флайтелі (повітряний транспорт)
		Каюти на теплоходах, флотелі, ботелі (водний транспорт)

3.	Категорія (залежно від рівня комфорту)	Відповідно до вимог національних стандартів, що пред'являються до матеріально-технічної бази перелікунадаваних послуг, кваліфікації персоналу
4.	Рівень цін	Бюджетні, економічні, комфортні (середнього рівня), першокласні, класу «Люкс»
5.	Архітектурні особливості будівлі	Сучасні, вишукані, історичні (типу «палас»)

Джерело: складено на основі [3]

Готелі відповідно до типології Всесвітньої туристичної організації (ВТО) є — колективні та приватні (рис. 1.8.). До колективних засобів розміщення відносяться готелі та аналогічні засоби розміщення, комерційні і соціальні, а також спеціалізовані засоби розміщення.

Типологію засобів розміщення (за ВТО) бачимо на рис. 1.8.

Рис.1.8. Типологія засобів розміщення (згідно рекомендацій ВТО)

Джерело: складено на основі [1]

Готель — це підприємство будь-якої організаційно-правової форми власності, що складається з номерів, та пропонує комплекс готельних послуг.

Зазвичай оцінювання якості рівня послуг, що надаються готелем, здійснюється за допомогою різних систем оцінювання, серед яких найбільш розповсюдженою є зіркова система, що базується на французькій національній системі класифікації. На сьогоднішній день вона застосовується в багатьох країнах, зокрема, і в Україні, і в Єгипті. Вимоги та характеристики закладів готельного господарства, що претендують на отримання «зірок», викладені в таблиці 1.2

Таблиця 1.2

Розподіл готелів за зірками

Європейська класифікація	Характеристика критеріїв зірковості
*	Мають мінімальні зручності, встановлені на законодавчому рівні
**	Мають бар та ресторан
***	Мають досить високий рівень обслуговування та широкий асортимент додаткових послуг
****	Пропонують дуже високий рівень обслуговування та відмінну якість проживання
*****	Обслуговування екстра-класу, широкий асортимент побічних послуг

Джерело: складено на основі [9]

Аналогічні засоби розміщення — такі підприємства будь-якої форми власності, що також мають номери, але пропонують обмежені послуги включаючи застеляння ліжок, прибирання кімнат і санвузлів (пансіонати, клуби з номерами, гостьові будинки та ін.).

До спеціалізованих засобів розміщення входять заклади, що можуть бути неприбутковими та надають мінімальну кількість послуг, можуть не мати

номерів, натомість житлом буде кімната або колективне спальне приміщення. Окрім можливості проживання, вони надають інші основні послуги - лікування, профілактику та оздоровлення, а також надають соціальну допомогу чи житло на час трудової діяльності. Такі заклади також організують харчування, дозвілля та спортивні послуги.

До оздоровчих закладів відносяться санаторії, профілакторії, будинки реабілітації. Заклади, до обслуговування яких входить заправління ліжок та прибирання визначаються як готелі.

До засобів розміщення, що надають житло на час трудової діяльності, або поєднання її з відпочинком входять сільськогосподарські, екологічні, археологічні та інші табори праці, скаутські та дитячі табори, гірські притулки та ін.

Також до цієї категорії входять транспортні засоби зі спальними місцями, що не відокремлені в платі та є колективними транспортними засобами. Це в основному, пасажирські потяги, судна, яхти.

До приватних засобів розміщення відноситься приватне житло де оплачувано або безоплатно надається місце, яке туристи та безпосередньо власники житла експлуатують упродовж певного терміну як додаткове житло або з метою відпочинку (наприклад, дачі).

Також виділяють орендовані кімнати, будинки, квартири, а також особняки чи котеджі, що оренднуються та є повністю оснащеним житлом. До неосновного житла належать засоби розміщення, що використовують туристи-родичі власників житла, а також намети в неорганізованих місцях, стоянках.

Отже, на сьогоднішній день існує багато підходів до типізації засобів розміщення, але в будь-якому випадку, на них впливають фактори, що визначають тип закладу - комфортність, місткість, місцезнаходження, тривалість роботи та тривалість перебування, особливості харчування, функціональне призначення, форма власності та цінова політика.

1.3. Методологічні підходи оцінки та аналізу готельного господарства країни

Кожна сфера діяльності, як і її складові, має свої специфічні відмінності. Сфера гостинності загалом та готельне господарство зокрема не є виключенням. Готельне господарство як вид економічної діяльності має свої специфічні ознаки, які дозволяють виділити його в окрему галузь сфери послуг. Загальні та спеціальні суспільні закони регулюють здійснення готельним господарством процесу його функціонування. Саме на виявлення тенденцій і закономірностей територіальної організації готельного господарства спрямовані існуючі методики досліджень.

Методикою дослідження називають сукупність спеціально обраних для досягнення цілі методів з метою практичного чи теоретичного пізнання дійсності. Існуючі методи прийнято розділяти на загальнонаукові, конкретно-наукові та спеціальні (рис. 1.9).

Загально-наукові та конкретно-наукові методи становлять переважну більшість методів дослідження сфери послуг та готельного господарства зокрема. У процесі дослідження для збору та обробки інформації застосовуються переважно літературний, описовий, нормативний, статистичний, візуальний (спостереження), описовий, картографічний, математичний, економічний методи, на яких і базується методика суспільно-географічного дослідження.

Системний та процесуальний підхід становлять підґрунтя для методики суспільно-географічних досліджень готельної інфраструктури. Основним методом системного підходу є системно-структурний аналіз, який передбачає детальне структурування об'єкта дослідження, з усіма його атрибутами та зв'язками. Процесуальний підхід та його головний елемент – метод часових зрізів, дозволяє створити систему часових зрізів, з допомогою якої легше виявити механізми та причини змін в розвитку готельного господарства. Використання обох підходів дає змогу розглянути об'єкт як стійку систему пов'язаних між собою та взаємодіючих компонентів, в процесі розвитку яких

відбуваються зміни в територіальній організації готельного господарства певної країни.

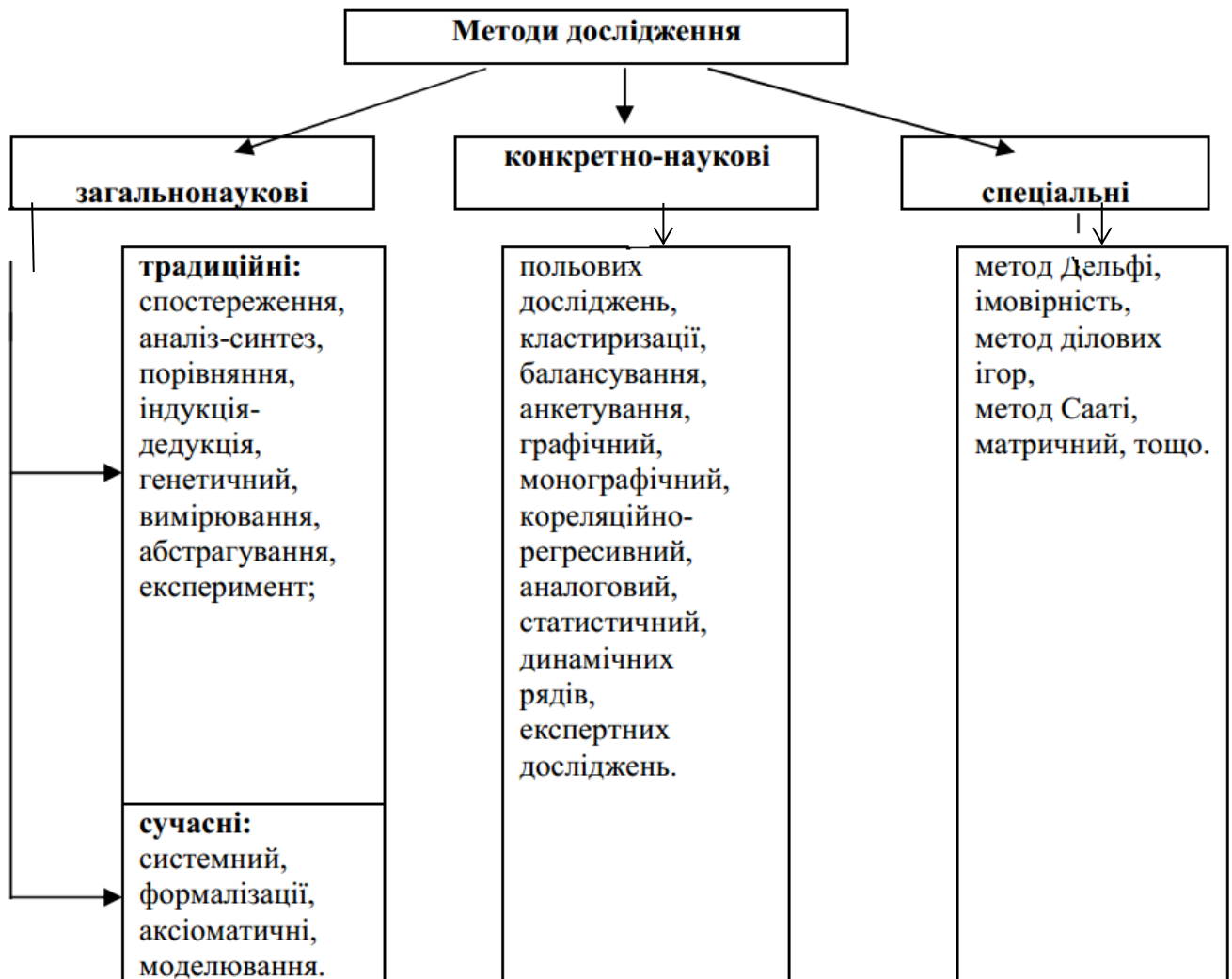

Рис. 1.9 Класифікація методів дослідження

Джерело: складено на основі [9]

Найменшою одиницею готельного господарства є певне підприємство, яке займається наданням послуг з розміщення відвідувачам згідно вибраної цінової політики. Послуги розміщення та будь-які інші додаткові послуги дають змогу відвідувачам почуватись комфортно поза їх постійним місцем проживання. Подібні підприємства взаємопов'язані в матеріальному, інформаційному та організаційно-управлінському плані [11]. Система готельного господарства може бути охарактеризована наступними атрибутами: змістовність,

структурованість, територіальність, динамічність, функціональність, взаємний зв'язок [12].

Функціональність системи підприємств сфери гостинності, що відносяться до готельного господарства можна визначити відповідно до його призначення, тобто надання спеціалізованого типу послуг відвідувачам згідно умовам та рівню розвитку ринку готельних послуг. Місце індустрії гостинності на загальному ринку послуг визначають зв'язок та взаємна діяльність підприємств у межах готельного кластеру та індустрії туризму загалом. Змістовність системи готельного господарства виражається такими ознаками, як кількість, якість та міра. Структурованість визначається характером та стійкістю відносин між елементами. Однією з ознак структурованості може розглядатись територіальність з такими її характеристиками, як розподіл (концентрація, диференціація), малюнок (композиція, диспозиція), інтенсивність. Динамічність системи – розвиток та зміни системи в часовому й просторовому плані. Саме вона покладена в основу визначення та обґрунтування процесу змін у розвитку готельного господарства. Базуючись на аналізі динаміки процесів розвитку готельного господарства створюється його хронологічна структуризація: характерні для розвитку етапи визначаються як часові зрізи. Тривалість кожного етапу корелює з аналітичним періодом. Аналітичним періодом розвитку готельного господарства є історичний період, відображений в історії розвитку даного виду діяльності на території Єгипту.

Серед етапів методики системно-структурного аналізу суспільно-географічного дослідження готельного господарства можна виділити наступні:

- 1) визначити чинники, що мають прямий або опосередкований вплив на розвиток та функціонування готельного господарства країни;
- 2) визначити рівень розвитку готельного господарства та специфіку функціонування в даній країні;
- 3) визначити динаміку розвитку готельного господарства країни;
- 4) виявити та типізувати елементи територіальної структури готельного господарства;

- 5) визначити механізми територіальної організації готельного господарства;
- 6) розробити пропозиції щодо вдосконалення процесів територіальної організації готельного господарства країни.

Кожний з етапів розвитку готельного господарства має свої особливості, які виявляються в процесі дослідження. Порівняння даних специфік дає змогу визначити характер процесу територіальної організації готельного господарства та напрямки його розвитку.

Методика визначення рівня розвитку готельного господарства здійснюється за такими ознаками:

- 1) рівень споживання послуг готельного господарства;
- 2) рівень зайнятості в готельному господарстві;
- 3) рівень розвитку потужності готельної мережі.

Кожен з даних рівнів характеризується кількісними показниками, які в подібних дослідженнях необхідні в процесі аналізу динаміки процесів, таких, як процес розвитку потужності готельної мережі, процесу споживання готельних послуг, процесу забезпечення галузі кадрами.

Таким чином, даний розділ заклав основні теоретичне підґрунтя процесу дослідження розвитку готельного господарства. Окреслені методи аналізу допоможуть проаналізувати існуючу систему готельного господарства Арабської республіки Єгипет та визначити її проблеми та перспективи.

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СТАНУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА АРАБСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЄГИПЕТ

2.1. Сучасний стан розвитку туристичної сфери Арабської Республіки Єгипет

Єгипет – унікальна туристична країна. Тут можна вдало поєднати пляжний відпочинок і долучення до історичної спадщини однієї з найдревніших цивілізацій світу. Досвід ведення туристичного бізнесу у єгиптян накопичився чималий, тому багато вітчизняних туристів все частіше віддають перевагу Єгипту, особливо враховуючи його м'яку цінову політику.

Єгипет - батьківщина однієї з найдавніших і найрозвинутіших цивілізацій, що зробила колосальний внесок в розвиток світової культури. Мабуть, немає людини, яка не чула б про мумії фараонів, єгипетських богів, загадкових сфінксів і величні гробниці. Завдяки численним історичним пам'яткам, екзотичній природі та гарному сервісу відпочинок в Єгипті такий привабливий для мандрівників.

Проте історична спадщина - не єдина причина приїзду численних туристів. Єгипет - це країна, в якій бурхливо розвивається курортний бізнес. За один тур до Єгипту просто неможливо познайомитися з усім різноманіттям відпочинку та численними курортами.

Єгипет - країна, яка об'єднує культурну спадщину кількох епох і багатьох народів. Країна, яка приваблює мільйони туристів з усього світу. І якщо Японію прийнято називати «країною сонця, що сходить», то Єгипет з упевненістю можна назвати країною вічного сонця - тому що тут завжди тепло, завжди сонячно, а теплі морські води ваблять до себе круглий рік.

Єгипет знаходиться відразу на двох континентах. Опис території цієї держави можна представити таким чином: Синайський півострів знаходиться в

Азії, а решта території країни належить Африці. Кордон між двома континентами проходить по Суецькому каналу.

При цьому 70 років тому до Єгипту приїжджали щороку всього 50-100 тисяч туристів. В 1975 році країна стала активно працювати над розвитком свого туристичного потенціалу. Перш за все, знявши візові обмеження для більшості країн Європи та Північної Америки. Наступним кроком стали гігантські інвестиції в туристичну інфраструктуру та готельне господарство країни: в 1976 році 12% бюджету були спрямовані на модернізацію державної готельної структури, створення нових приватних готелів, розширення мережі автомобільного та повітряного сполучення

В 1979 році запрошені експерти в області туризму та європейські консультанти почали працювати над створенням навчальних закладів для виховання кваліфікованих кадрів в області туризму та гостинності. Таким чином, до 2000 року річна кількість туристів виросла до понад 5 мільйонів чоловік щороку. Пікових значень було досягнуто в 2010 році, коли до країни приїхало майже 15 мільйонів туристів. Детальніша статистика – на рис 2.1.

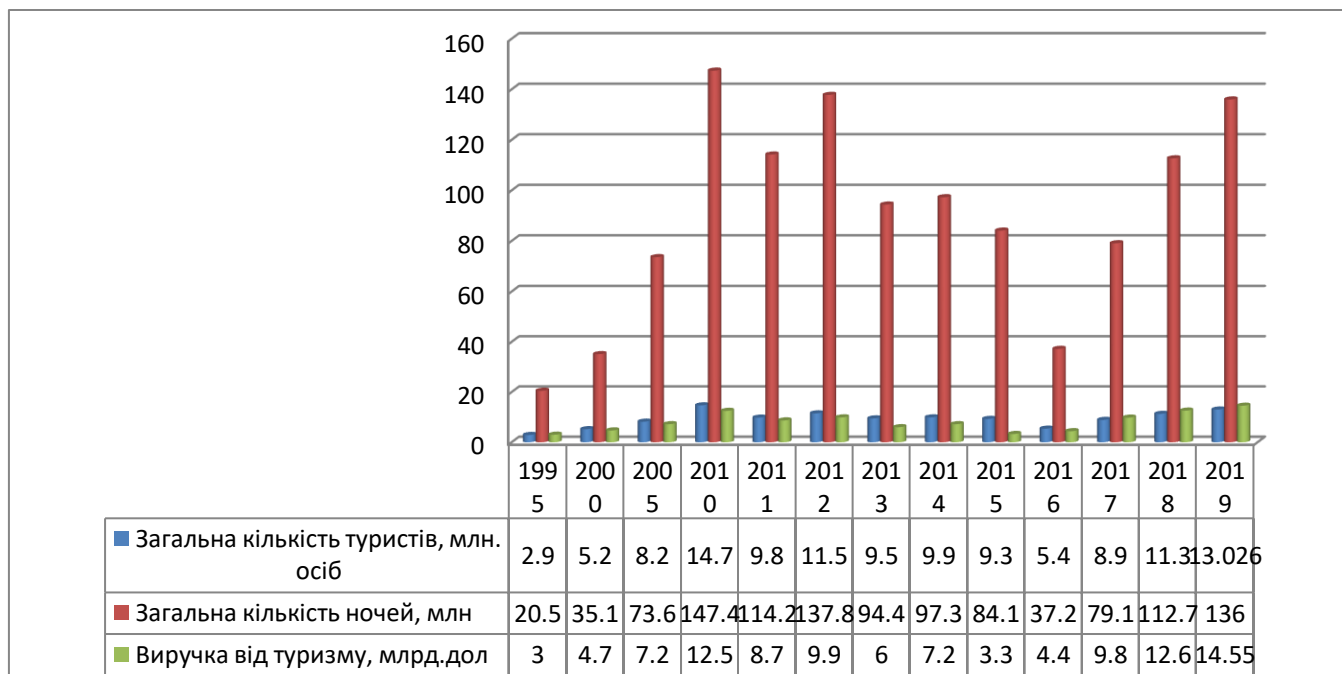

Рис. 2.1. Туризм в Єгипті в 1995-2019 роках

Джерело: складено на основі [13; 14; 15]

Туризм в Єгипті - важливе джерело надходження в казну твердої валюти. В роки до пандемії туризм приносив до 15% ВВП. Понад десята частина населення зайнята обслуговування туристів, що прибувають до країни. В 2018-2019 роках туризм приносив 14.5 мільярдів доларів прибутку.

Проте, як можна судити з даних рисунку 2.2, більшість туристів, що прибувають до Єгипту є європейцями, а для інших континентів Єгипет є далеко не настільки привабливим.

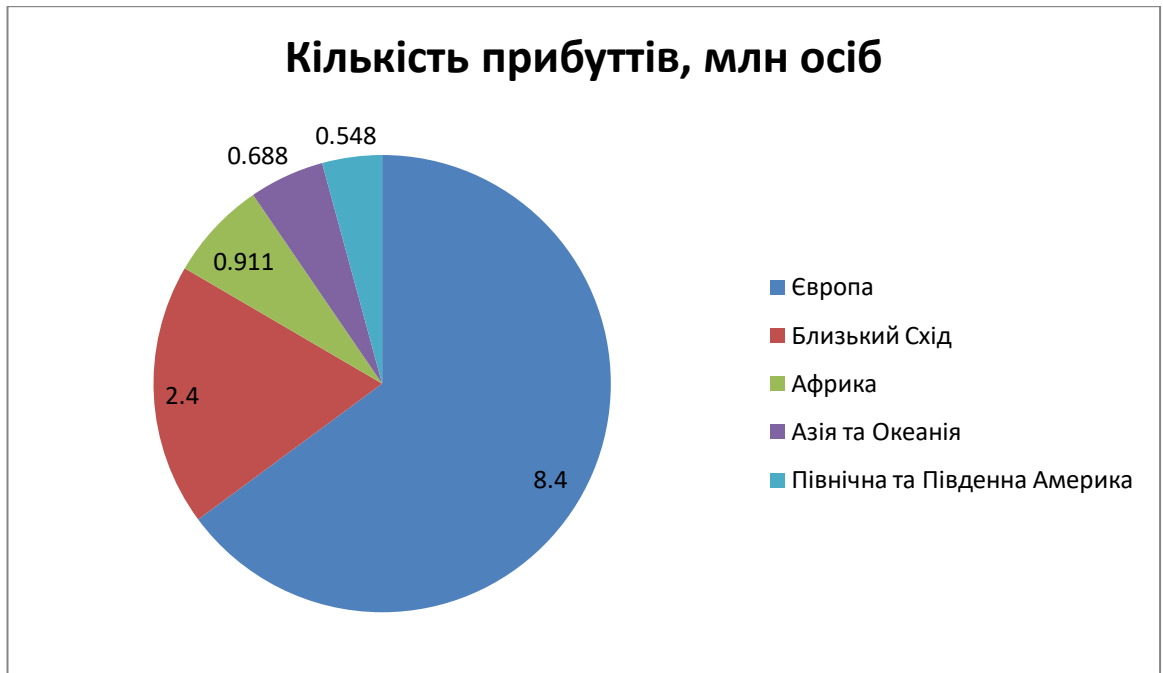

Рис. 2.2. Диференціація в'їзного туризму за територією прибуття
Джерело: [14]

Потенціал туристичної галузі є високим. Це не дивно, адже в Арабська республіка Єгипет поєднує багату історичну спадщину з прекрасним для туризму кліматом. Таким чином, туристи мають можливість відвідати одне з семи чудес світу - піраміди, доторкнутися до старовини і дізнатися про історію Єгипту, побувавши в таких древніх містах як Олександрія і Луксор. Водночас Єгипет досить зручний тим, що можна відвідати прилеглі країни, такі як Йорданія і Ізраїль, адже екскурсії з Єгипту в ці країни порівняно недорогі. Особливо це стосується людей, які хочуть зробити паломницький тур до Єрусалиму, походити по святих місцях, де ступала нога Ісуса Христа, але не

знаходять коштів на повноцінний тур до Ізраїлю так як путівки в цю країну приблизно вдвічі дорожчі подорожей до Єгипту.

Найпопулярніші туристичні напрямки в'їзного туризму:

- У Гізі, що знаходиться в 20 км на південний захід від Каїру, є кілька древніх реліквій 26 століття до нашої ери, таких як храми та пам'ятники фараонам, включаючи Великого Сфінкса та Великі піраміди Гізи.
- Саккара, що знаходиться на 30 кілометрів південніше Каїру, - це величезне древнє поховання, яке послужило некрополем для давньоєгипетської столиці Мемфіса. Розкопки тут проходять вже 150 років, і кожного року знаходять щось нове. Так, в 2018 році в одному з древніх поховань знайшли сир, якому більше 3 тисяч років.
- Луксор, приблизно в 500 км на південь від Каїру, розташований на місці стародавніх Фів. Археологічні комплекси Луксору включають руїни храмових комплексів, пам'ятники, храми та гробниці, такі як Долина королів та Долина королеви.
- Абу-Сімбел, приблизно за 850 км на південь від Каїру (поблизу суданського кордону) - це археологічна пам'ятка, що складається з двох масивних скельних храмів часів Рамзеса II (13 століття до н.е.). Комплекс був повністю перенесений в 1960-х роках, щоб уникнути занурення під час створення озера Насер. Зараз храми розташовані на штучному пагорбі, зробленому з куполоподібної споруди високо над водосховищем Асуанської високої греблі.
- Олександрія є головним літнім курортом завдяки своїм пляжам, стародавній історії та музеям, особливо бібліотеці Олександрії, сучасному проекту, заснованому на відродженні старовинної Олександрійської бібліотеки.
- Синайський півострів - на Сінаї є пляжні курорти Шарм-ель-Шейх, Дахаб, Нувейба та Таба, а також місця, згадані в Біблії, такі як

Синайська гора ("Джабал Муса"). Монастир святої Катерини - найстаріший діючий християнський монастир у світі.

- Ейн-Сухна, приблизно в 110 км на схід від Каїру, має ряд пляжних курортів.
- Курорт Хургада та Ель-Гуна на узбережжі Червоного моря, за 25 км від міжнародного аеропорту Хургади, славляться своїми пляжами, підводним плаванням та дайвінгом.

По Нілу пропонуються круїзи, починаючи від коротких турів між Луксором та Асуаном і закінчуючи довгими круїзами, що включають південне місто Дендера.

Багато круїзів пропонується на борту великого судна, яке функціонує як плавучий готель, тобто флотель. Проте більш популярними є подорожі по Нілу на фелюзі, традиційному вітрильнику, на якому ще тисячі років тому по Нілу плавали древні єгиптяни. В такому разі нічні подорожі можуть вимагати від пасажирів сну під відкритим небом на палубі, що, вкупі з безхмарним нічним небом викликає лавину емоцій.

Туристична інфраструктура Єгипту розвинута дуже добре. Усі популярні DESTINAЦІЇ мають аеропорт та залізничний вокзал. В Єгипті є дев'ять міжнародних аеропортів, які обслуговують усі великі міста країни..

Міжнародний аеропорт Каїра – це головні ворота до Єгипту. Він розташований приблизно в 25 кілометрах на північний схід від міста. Три термінали аеропорту приймають рейси з усіх великих міст світу, включаючи північноамериканські, європейські, азійські та африканські. До центру Каїру можна дістатися на автобусі або скористатись послугами численних таксі.

Розташований в центральній частині Єгипту, міжнародний аеропорт Луксор обслуговує долину Нілу і служить воротами до туристичних напрямків регіону. Він має сполучення з Великобританією, Німеччиною, Росією, Францією, Італією та Туреччиною. Два термінали обслуговують міжнародні та внутрішні рейси, а з аеропорту курсує низка єгипетських перевізників, включаючи Air Cairo

та Египт Air. Аеропорт розташований недалеко від центру міста, і таксі, лімузини та регулярні автобуси доступні для трансферу до міста.

Єгипетські залізниці є основою пасажирських перевезень в Єгипті, щорічно їх послугами користуються понад 70 мільйонів пасажирів.

Пасажирські поїзди з кондиціонером, як правило, обслуговують 1 і 2 клас, тоді як поїзди без кондиціонерів - 2 і 3 класу. Більша частина мережі пов'язує густонаселену область дельти Нілу з центрами в Каїрі та Олександрії.

Політичні події в Єгипті прямим чином впливають на розвиток єгипетського туризму в цілому. У 2011-2012 рр. нанесли серйозний удар по єгипетській економіці. Приріст ВВП скоротився до 1,8% в 2011-2012 фінансовому році (для порівняння, в 2010-2011 фінансовому році приріст ВВП становив 5,2%). Через неспокійної обстановки істотно постраждав туристичний сектор, різко ослаб приплив в країну прямих іноземних інвестицій. Зважаючи на те, що 2020-2021 фінансовий рік ще не закінчився, даних про вплив пандемії COVID-19 ще нема. Проте можна з упевненістю сказати, що падіння за підсумками року буде ще сильнішим ніж під час революції 2011 року.

З огляду на те, що, за деякими оцінками, кожен восьмий працездатний єгиптянин зайнятий в туристичному секторі та в пов'язаних з ним видах діяльності, падіння навіть на 30% числа іноземних туристів приведе до зростання і без того високого рівня безробіття в країні.

Крім туризму, Єгипет традиційно отримував значні валютні кошти від припливу прямих іноземних інвестицій. Незважаючи на те, що інвестиції в економіку країни знизилися в період глобальної фінансово-економічної кризи, їх обсяг в 2010р. становив досить значну величину - \$ 6,4 млрд. У 2011р., за даними МВФ, приплив прямих іноземних інвестицій впав до \$ 482,7 млн., тобто зменшився більш ніж в 13 разів.

Проте, з часом закордонні інвестори перестали боятись суттєвих змін в політичному курсі країни, тому в 2019-2020 фінансовому році прямі іноземні інвестиції в економіку Єгипту становили 8,6 мільярдів доларів США.

Тим не менш, економіка і фінанси Єгипту продовжують залишатися в тяжкому становищі, повне уявлення про яке можна буде отримати, коли будуть опубліковані фінансові показники 2020-2021 фінансового року.

Безумовно, Єгипет знаходиться в скрутному становищі. На його керівництво постійно тисне необхідність йти назустріч вимогам простих громадян. У той же самий час воно має робити кроки щодо виправлення ситуації в економіці і фінансах, повернення довіри іноземних інвесторів. Спроба досягти цих двох цілей одночасно, ймовірно, буде найбільшою проблемою для єгипетського уряду в часи подолання наслідків пандемії..

Таким чином, туристична галузь Єгипту, як і вся країна, стикається з проблемами, типовими для будь-якого нестійкого суспільства, що знаходиться в процесі активного розвитку. Тут і нелегальні послуги в туристичній сфері, і тероризм, що підігрується невдоволенням окремих соціальних категорій політикою уряду, і невисокий рівень обслуговування. Останнім часом до цього списку додалися ще й наслідки пандемії, подолання яких займе не один рік.

2.2. Аналіз розвитку готельного бізнесу Арабської Республіки Єгипет

Туристична галузь – це важлива частина сфери послуг та на сьогоднішній день є надзвичайно важливою галуззю економіки Єгипту, як і всіх країн, що розвиваються швидкими темпами. Необхідним елементом функціонування туристичної галузі є підприємства сфери гостинності.

Засоби розміщення займають одне з важливих місць в інфраструктурі туристичної сфери. На території Арабської республіки Єгипет у 2019 році функціонувало 1361 таке підприємство, засноване юридичними та фізичними особами-підприємцями або державної власності. У функціональній структурі закладів розміщення найбільш поширеними є готелі.

За кількістю готелів та аналогічних засобів розміщення Арабська республіка Єгипет займає 17 місце в світі. Її частка становить 0,35 % від загальної кількості. Для країни з відносно невеликою територією населених пунктів така

кількість закладів гостинності є доволі високою. Проте, враховуючи туристичний потенціал, на сьогодні в Арабській республіці Єгипет відчувається нестача готельного фонду, і ситуація з у порівнянні з попередніми роками суттєво не змінюється. Динаміка готельного фонду представлена на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Кількість закладів розміщення Єгипту за роками

Джерело: [13]

Не зважаючи на те, що кількість засобів розміщення у порівнянні з 2011 роком скоротилась на 9%, кількість обслужованих приїжджих зросла на 9,5%, порівнюючи з тим же роком. На рисунку 2.4 розглянемо динаміку кількості обслужованих приїжджих.

Рис. 2.4. Кількість туристів, обслужованих закладами розміщення Єгипту

Джерело: [13]

У більшості готелі спектр додаткових послуг досить різноманітний, це: перукарні, пункти прокату, сауни (лазні), басейни, тенісні корти, тренажерні зали та інші об'єкти інфраструктури.

У 2019 р. у загальному номерному фонді готелів та аналогічних засобів розміщування нараховувалось 205 тисяч номерів, на 15,6 мільйонів місць. Найбільша частка безпосередньо у готелів (рис. 2.5).

Рис.2.5. Кількість номерів в готелях та інших засобах розміщення Арабської республіки Єгипет

Джерело: [13]

Загальна сума доходів готелів та аналогічних засобів розміщування у 2019 році становила 6 млрд доларів США, з них 5,5 млрд доларів – дохід від надання послуг власне готелів. Від основної діяльності (продажу номерів) отримано 89,4% доходів, 10,6% - від надання додаткових послуг (табл. 2.1).

Зростання доходів підприємств готельного господарства у 2019 році було обумовлено не лише збільшенням кількості клієнтів, але й розширенням мережі структурних підрозділів сервісного обслуговування, а разом з тим збільшенням вартості послуг. На вартість готельних послуг у 2019 році вплинуло суттєве збільшення цін на комунальні послуги, та також підвищення цін на продукти харчування.

Таблиця 2.1.

Доходи від послуг, наданих готелями та аналогічними засобами розміщення Арабської республіки Єгипет у 2019 році (млн. доларів)

	Доходи від наданих послуг, усього	Від продажу номерів	Від додаткових послуг
Готелі та аналогічні засоби розміщення	6 142,0	4 950,0	1 192,0
З них			
Готелі	5 480,0	4 700,5	780,0
Мотелі	84,0	66,5	17,5
Хостели	270,5	232,9	37,1
Кемпінги	41,5	41,5	0
Родтелі, купе в поїздах (залізничний транспорт)	78,5	69,2	9,3
Ротелі (автобусний транспорт)	56,9	52,9	4,0
Флотелі, ботелі (водний транспорт)	131,6	107,2	24,4

Джерело: [17]

Розвиток туризму в країні зазвичай забезпечується ефективною роботою підприємств готельної сфери шляхом підвищення якості послуг, що надаються, приводячи їх до міжнародних стандартів. Одним з таких механізмів є здійснення категоризації готелів за рівнем обслуговування та присвоєння їм відповідних зірок. Категоризація є обов'язковою для готелів, але підприємства не поспішають отримувати зірки.

На кінець 2019 року кількість готелів та аналогічних засобів розміщування Єгипту складала 1361 одиниць. Кількість готелів, що пройшли процедуру категоризації та отримали свої зірки, станом на 31.12.2019 складала 1019 одиниць, тобто близько 75% загальної кількості колективних засобів розміщування.

Структура готелів за кількістю отриманих зірок зображена на рис. 2.6.

Рис. 2.6 Структура готельного господарства Арабської республіки Єгипет за кількістю зірок

Джерело: складено на основі [13; 15; 17]

Авторитетний агрегатор Booking.com натомість пропонує 1404 готелі з зірками від 1 до 5 [18].

До характерних особливостей загальнодержавного та регіональних ринків готельної індустрії Єгипту належить самовільне приписування зірок готельними підприємствами. Ця проблема загострилась внаслідок відсутності важелів впливу та механізмів притягнення до відповідальності за ці дії.

Проаналізувавши інтернет-джерела, що інформують про заклади розміщення та здійснюють бронювання, виявилось, що кількість зіркових готелів більша, ніж кількість готелів, що офіційно отримали свідоцтва про зірковість. Наприклад, на відомому майданчику Booking.com, заявлено про 131 3-зіркових готелів у м. Каїрі, але лише 84 з них мають свідоцтво про отримання категорії.

Наприклад, готель «At Milsa Nasr City», офіційно маючи дві зірки, на Booking.com розміщується як тризірковий. Варто зазначити, що немає розбіжностей з офіційними даними та онлайн-сервісом у одно- та п'ятизіркових

готелях. Приписувати собі 1* немає сенсу, оскільки привабливість таких готелів мінімальна. Та більше того, готелі, що насправді мають офіційне свідоцтво однозіркового готелю не афішують це взагалі. А 5* не приписують собі у зв'язку з підвищеною увагою клієнтів до даної категорії, а це робить майже неможливим подібний обман.

Отже, проведений аналіз засвідчив, що в Арабській республіці Єгипет існує велика кількість готелів та закладів розміщення на будь-який смак. Проте лише деякі готелі мають якусь "родзинку", що є візитною карткою та приваблює туристів. Достатню кількість закладів має середній сегмент обслуговування. До перспектив розвитку готельної індустрії регіону відносяться збільшення кількості бюджетних сертифікованих закладів, зокрема хостелів та однозіркових готелів.

2.3. Готельні мережі Арабської Республіки Єгипет

Мережа готелів, або готельний ланцюг – це система підприємств, що надають людям, що знаходяться поза межами дому комплекс послуг, головною серед яких є тимчасове проживання та забезпечення комфорту відвідувачів.

Значення готельних ланцюгів у розвитку індустрії гостинності важко переоцінити, адже вони сприяють просуванню на світовий ринок туристичних послуг найвищих стандартів сервісу. Поширення та зростання рівня обслуговування та загальної організації надання послуг, викликане розвитком готельних мереж створює певний образ готельного обслуговування в очах клієнтів.

Ключові характеристики готельних мереж:

- вироблення власного, притаманного даній мережі архітектурного стилю;
- процес бронювання та реєстрації відбувається в централізованій базі даних;

- система тарифів варіюється для охоплення максимально широкої цільової аудиторії;
- спеціальні номери для постійних клієнтів;
- наявність «шведського столу» (як правило, на сніданок);
- конференц-зал.

Зараз у світі функціонує понад 300 готельних мереж, що працюють на міжнародному ринку. На їх частку припадає понад 7 млн. номерів з майже 13 млн. (більше 50% готельних номерів у світі). Звичайно, найбільш відомі ті готельні ланцюги, що оперують у багатьох державах, а не обмежуються контролем готелів в одній країні. Так, «Bass Hotels» має готелі в 98 країнах, «Best Western Int.» – в 84 країнах, «Accor» – у 81 країні, «Starwood Hotels» – у 80 країнах, «Carlson Hospitality Worldwide» – в 57 країнах.

Ключовою ознакою більшості готельних мереж можна назвати їх американське коріння. Зараз понад 200 штаб-квартир мереж готелів знаходяться в США. Це майже сімдесят відсотків від загальної їх кількості.

Зараз переважна більшість готельних мереж працює на базі франчайзингу. Таким чином, при відсутності вкладень готельна мережа отримує ще один готель, власник якого виплачує певну кількість грошей за можливість використання бренду. Найчастіше в такому разі готельна мережа не здійснює управління даним готелем та не отримує матеріальних прибутків від нього. Водночас, вона і не несе за нього відповідальності. Таким чином, франчайзинг на даний момент є дієвим інструментом для здійснення готельної діяльності.

Зараз в Арабській республіці Єгипет діють 16 міжнародних мереж готелів. Детальніша інформація щодо номерного фонду розміщена на рис. 2.7.

Рис. 2.7 Номерний фонд головних мереж готелів Єгипту

Джерело: складено на основі [13; 15; 17]

Дана діаграма ілюструє домінацію бренду Хілтон над всіма конкурентами. З упевненістю можна сказати, що найближчими роками, зважаючи на економічну ситуацію в світі загалом та в Єгипті зокрема, що стовідсотково мережа готелів Хілтон не втратить своїх лідерських позицій. Попри пандемію, номерний фонд даних мереж планується розширити на 7000 тисяч ще до кінця цього року. Триває активне будівництво 19 готелів мереж Хілтон, Аккор, Меріотт та Альбатрос. Ще три готелі планує відкрити мережа The Address Hotels: два в Каїрі та один в Олександрії.

Слід більш детально розглянути провідні готельні мережі країни для отримання більш чіткого зображення сучасної ситуації готельного господарства Єгипту.

Hilton Hotels & Resorts – це флагманський бренд міжнародної корпорації з гостинності Hilton і один з найбільших брендів готельного господарства у світі. Зараз мережа готелів Хілтон налічує 584 заклади гостинності з номерним фондом в 216 379 номерів [17]. Підприємства мережі знаходяться в 94 країнах на шести континентах.

Бренд орієнтований як на ділових туристів, так і на туристів, що прибули з рекреаційною метою. Тому готелі Hilton Hotels & Resorts можна зустріти як у діловому центрі Каїру, так і поблизу аеропортів, конференц-центрів та популярних місць для відпочинку у всьому світі.

Зараз в Арабській республіці Єгипет функціонує 12 готелів мережі Хілтон.

Типовий єгипетський готель мережі – це курортний спа-готель, який знаходиться на першій лінії - березі моря або Нілу. Комфортні номери з панорамним оглядом, розкішні пейзажні басейни та спа-центри, в яких надають будь-які послуги висококваліфіковані працівники. Типовим для мережі є харчування в вигляді сніданку «шведський стіл». Кожен курортний комплекс включає ресторан на відкритому повітрі та лаунж-бар.

Найпопулярнішими послугами, якими користуються гості готелю є:

- безплатний трансфер до готелю;
- швидкісний інтернет;
- паркінг;
- особистий пляж;
- екскурсії до історичних місць.

Типовий вигляд єгипетського курортного готелю мережі Хілтон зображений на рис. 2.8.

Рис. 2.8 Готель Hilton Luxor Resort & Spa

Джерело: [19].

Другим за величиною номерного фонду є мережа Steigenberger Hotels & Resorts, якою володіє німецька компанія Deutche Hospitality. Готелі класу «люкс» даної мережі розташовані в 19 країнах світу та налічують більше 150 закладів гостинності та близько 30 знаходяться на стадії будівництва. У 2019 році готельна група оголосила про свій план розширення у всьому світі, метою якого є збільшення глобального портфолію до 250 готелів до 2024 року.

Готелі бренду мають курортне спрямування, тому всі вони розміщені на березі моря та мають величезні приватні пляжі. Клас «люкс» забезпечує всім відвідувачам комфорт та спокій.

Як приклад обрано **Steigenberger Alcazar** - сучасний курортний готель, що розміщений в районі Набк за 15 хвилин від міжнародного аеропорту Шарм-еш-Шейху. До послуг гостей цього 5-зіркового курортного готелю приватний пляж площею 30 000 кв. м з унікальними підводними пейзажами, а також 3 плавальних басейни, які підігріваються в зимовий період. У номерах і на всій території готелю діє безкоштовний Wi-Fi.

У курортному готелі Steigenberger Alcazar пропонуються 610 номерів. Покращені номери та сімейні номери Делюкс знаходяться прямо біля пляжу. Для розміщення великих груп передбачені вілли та напівлюкси. Працюють 2 основних ресторани, де подають сніданок, обід та вечерю, а також 5 фірмових ресторанів з обслуговуванням по меню. Крім того, гості можуть відвідати 2 лаунж-бари, бари біля басейну і бар на пляжі. Пейзаж готелю можна побачити на рис. 2.9.

Рис. 2.9 Готель Steigenberger Alcazar

Джерело: [20]

Потужною в Єгипті мережею готелів є готельний ланцюг компанії Domina Hotel Group. Це молода компанія, що працює на ринку готельних послуг всього 20 років. Проте за цей час готелі компанії з'явилися в 20 країнах світу та охолюють мережу з понад 60 закладів гостинності.

Для прикладу розглянемо розкішний курортний готель The Domina Prestige, який розташований в 7 кілометрах від міжнародного аеропорту Шарм-еш-Шейха і 5 кілометрах від затоки Наама. Готельний комплекс розташований в декількох метрах від пляжу, поруч з дайвінг-центром Sheikh Coast. До послуг гостей тренажерний зал, 2 басейни і ресторан.

У всіх номерах курортного готелю The Domina Prestige є широка веранда з панорамним морським пейзажем. Номери обставлені дерев'яними меблями в мавританському стилі. У розкішному ресторані подають вишукані страви середземноморської кухні і ексклюзивні вина.

На території готельного комплексу розміщене казино Aladin, де встановлені ігрові автомати та ігрові столи. У нічному клубі Stargate Disco з коктейль-баром щодня організовують розважальні заходи за участю зірок. Щотижня для гостей готелю відбувається урочиста вечера, під час якої можна подивитися шоу. Пейзаж готелю The Domina Prestige на рис. 2.10.

Рис. 2.10. Вигляд на басейн готелю The Domina Prestige, Шарм-еш-Шейх
Джерело: [21]

Як бачимо, готельні мережі Єгипту представлені одними з кращих готелів країни. Кожен з даних готелів пропонує крім власне проживання ще велику кількість побічних послуг, що покликані зробити перебування відвідувача в закладі гостинності максимально комфортним.

Кількість українських туристів, що подорожують до Єгипту, щороку зростає. Для цього є цілий ряд причин:

- доступність цінових пропозицій (гарячі тури до Єгипту часто коштують не набагато дорожче, ніж курорти Одеси, пропонуючи при цьому вищу якість);
- репутація Єгипту як місця, де можна поєднати культурно-пізнавальний відпочинок з курортним;
- останнім часом до вищенаведених факторів додалась пандемія та закриття більшості кордонів, в той час, як Єгипет, економіка якого в значній мірі базується на туризмі, був змушений відкривати кордони та знижувати ціни з метою підтримки туристичної галузі та сфери гостинності зокрема.

Найпопулярнішими серед українців готелями Єгипту є наступні:

- Club Reef 4*;
- Albatros Aqua Blu Resort 4*;
- Tropitel Waves Naama Bay 4*;
- Island Garden Resort 4*;
- Sea Gull Beach Resort 4*.

Всі вищеназвані готелі об'єднує помірною ціновою політикою та гарним рівнем якості, адже подорожуючі до Єгипту українці найчастіше обирають низькі або середні за своєю ціновою політикою готелі, проте бажають, щоб готель був на першій лінії та на базі харчування «все включено».

Даний розділ покликаний проаналізувати сучасний стан як туристичної галузі Єгипту загалом, так і конкретно готельного господарства. Статистичні дані свідчать, що туристичні потоки до країни є нестабільними. Кількість туристів варіюється від критично низьких значень до таких, які перевищують існуючі можливості номерного фонду готельного господарства. На 2019-2020 фінансовий рік в Єгипті функціонує 1301 готель, що здатний прийняти 205 тисяч туристів одночасно. За цей період дані підприємства отримали майже 6 мільярдів доларів прибутку.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА АРАБСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЄГИПЕТ

3.1. Актуальні проблеми готельного господарства Арабської Республіки Єгипет

В процесі дослідження було виявлено проблеми готельного господарства Арабської республіки Єгипет, які викликані як опосередкованими факторами – такі, як пандемія, політична революція 2011 року, теракти, вбивства туристів, так і конкретними проблемами індустрії гостинності.

До таких можна віднести:

- дефіцит якості обслуговування і сервісу в найбільш популярних двота тризіркових готелях через брак кваліфікованих кадрів, які переходять до конкурентів;
- територіальна непропорційність;
- низький рівень та темп формування та розвитку готелів;
- недостатня мотивація до збільшення ефективності роботи готелів;
- відсутність якісної реклами, глибокої інформації про туристичні послуги;
- недосконалість статистики з питань туризму та готельної індустрії.;

Крім цього, відмічаємо слабкий розвиток індустрії розваг на території країни, а існуючі підприємства даної сфери здійснюють діяльність хаотично та неорганізовано. В єгипетському законодавстві відбуваються коливання у питаннях права власності землі, особливий хаос відбувається у цьому питанні для іноземних компаній. Також не вигідними є умови для оренди та будівництва. Все це відштовхує потенційних іноземних інвесторів. На сьогодні вирішується питання приватизації земель.

Детальніше розглянемо обмеження та слабкі сторони розвитку готельного бізнесу країни (таблиця 3.1)

Таблиця 3.1

Обмеження та слабкі сторони розвитку готельного бізнесу Єгипту

Обмеження розвитку готельного бізнесу Єгипту	Слабкі сторони готельного господарства Єгипту
Нестабільність, застарілість та недосконалість нормативно-правової бази галузі	Територіальна диспропорція у якості та кількості трудових ресурсів, нестача кваліфікованого персоналу
Слабка державна підтримка	Недостатнє використання рекреаційного потенціалу, зосередженість на пляжному туризмі
Політична нестабільність	Недостатня кількість сучасних інфраструктурних елементів
Несприятливий інвестиційний клімат	Обмеженість пропозиції додаткових послуг
Недостатній розвиток індустрії розваг	Високі тарифи на готельні послуги навіть в бюджетних закладах при низькому рівні обслуговування
Недостатня кількість кваліфікованих працівників в закладах бюджетного цінового сегменту	Непрозорість при виділенні земельних ділянок для будівництва готелів, недостатня кількість інвестицій
Рекламна та маркетингова діяльність, просування готельного продукту відбуваються несистемно	Недостатня кількість рекламних та інформаційних матеріалів щодо наявних закладів розміщення

Джерело: розроблено автором

Серед обмежень бачимо несприятливий інвестиційний клімат, викликаний недосконалістю нормативно-правової бази в галузі та політичною нестабільністю всього регіону.

Гальмом розвитку також є недостатня кваліфікація як керівного складу, так і обслуговуючого персоналу. Неefективний менеджмент та маркетингові програми також створюють обмеження у розвитку галузі.

До проблем також можна віднести тіньову частину бізнесу, а також необхідно зазначити високу конкуренцію з боку приватних орендодавців.

Занедбаність об'єктів туристичної спадщини, нераціональність у використанні наявних природних ресурсів, відсутність інвестицій у розвиток не лише інфраструктури, але й туризму в цілому, відтік персоналу за кордон, низька зацікавленість мешканців країни подорожувати своєю та сусідніми державами, тобто розвивати внутрішній туризм, є стримуючими факторами розвитку туризму в країні.

За останнє десятиліття понад 150 великих готелів Єгипту були змушені припинити свою діяльність через ті чи інші фактори. Найвагомим, безперечно, є світова економічна криза та політична нестабільність як конкретно Єгипту, так і всього регіону.

Не можна обійти стороною і вплив пандемії на функціонування як готельного господарства, так і індустрії в цілому. Статистичні дані свідчать, що за 2020 рік Єгипет відвідали всього три з половиною мільйони туристів, що майже в чотири рази менше, ніж 2019 року. Враховуючи, яку вагому роль відіграє туризм в процесі наповнення державного бюджету Арабської республіки Єгипет, негативний ефект просто катастрофічний.

Водночас великою проблемою єгипетського готельного господарства є зосередженість туристичної галузі на пляжному та пізнавальному відпочинку. Єгипет переважною більшістю туристів розглядається як великий пляж з пірамідами, а такі високоприбуткові види туристичної діяльності, як діловий туризм взагалі не розвиваються.

В Єгипті представлені великі готельні мережі, проте жодна власне єгипетська мережа не функціонує на міжнародному ринку. Готельна сфера розвивається повільно, і ці проблеми викликані в першу чергу тим, що інвестори основну ставку роблять на будівництво розважальних та торгівельних центрів та офісні будівлі, вважаючи, що кількості існуючих готелів Єгипту повинно вистачити на найближче майбутнє. Важливим також є термін, за який прибутковість підприємства перекриває витрати на його створення. У готелів він значно вищий, тому привабливість їх будівництва є невисокою.

Якість та рівень сервісу навіть в нових готелях Єгипту знаходиться нижче рівня послуг готелів аналогічного цінового сегменту Європи. Звісно, готелі великих мереж, таких як Хілтон чи Меріотт по всьому світу надають приблизно однаковий рівень послуг. Проте, зважаючи на той факт, що дані готельні ланцюги є франшизами, а, отже, залежать від власника конкретного підприємства, а не від керівництва всього холдингу Хілтон, певні заклади можуть надавати послуги нижчої якості, ніж інші. Особливо гостро постає ця проблема в регіональних готелях середнього класу, де рівень послуг значно нижчий від очікуваного.

Інша важлива проблема – це надлишок бронювання, коли кількість проданих номерів значно переважає номерний фонд. Це може статися або через збій автоматизованої системи бронювання, або, що трапляється в 90% випадків, через халатність з боку працівників закладу.

Великою проблемою для готельного бізнесу є той факт, що туроператори, які завчасно бронюють номери, не завжди викупають їх. Таким чином, коли ануляція бронювання відбувається, номер просто не встигають виставити на продаж. Проте пізня ануляція - це один із загальних факторів ризику всієї готельної індустрії, а не проблема власне Єгипту.

Єгипет, як країна з малою площею земель, придатних для життя, стикається з такою проблемою, як мала кількість ділянок для будівництва готельних закладів. У зв'язку з тим, що туризм до Єгипту має чітко виражений курортний характер, більшість вдалих місць для будівництва вже забудовані. Таким чином, ділянки, які залишились, або настільки дорогі, що їх рентабельність їх викупу для забудови є сумнівною, або не підходять для будівництва готелю з тих чи інших причин.

Результати аналізу свідчать, що на ринку готельних послуг Єгипту склалася неоднозначна ситуація, оскільки загрози та обмеження розвитку готельного бізнесу тісно існують поряд із слабкими сторонами галузі, ще більше нівелюючи інтерес до галузі з боку інвесторів. На всі вищезгадані проблеми необхідно реагувати як на державному, так і місцевому рівнях.

Отже, основними проблемами розвитку готельного господарства Єгипту є наступні:

- територіальна диспропорція у якості та кількості трудових ресурсів, нестача кваліфікованого персоналу;
- недостатнє використання рекреаційного потенціалу, концентрація на забезпеченні виключно пляжного туризму;
- недостатня кількість сучасних інфраструктурних елементів;
- обмеженість пропозиції додаткових послуг;
- високі тарифи на готельні послуги при низькому рівні обслуговування;
- непрозорість при виділенні земельних ділянок для будівництва готелів, недостатня кількість інвестицій.

3.2. Рекомендації з удосконалення та розвитку готельного господарства Арабської Республіки Єгипет

До основних тенденцій готельної галузі Арабської республіки Єгипет можна віднести застій в кількості готелів через економічну кризу та зростання цін на послуги.

Що стосується можливостей розвитку (рис. 3.1) та сильних сторін (рис. 3.2) - вони є важливим підґрунтям для розвитку готельного бізнесу країни.

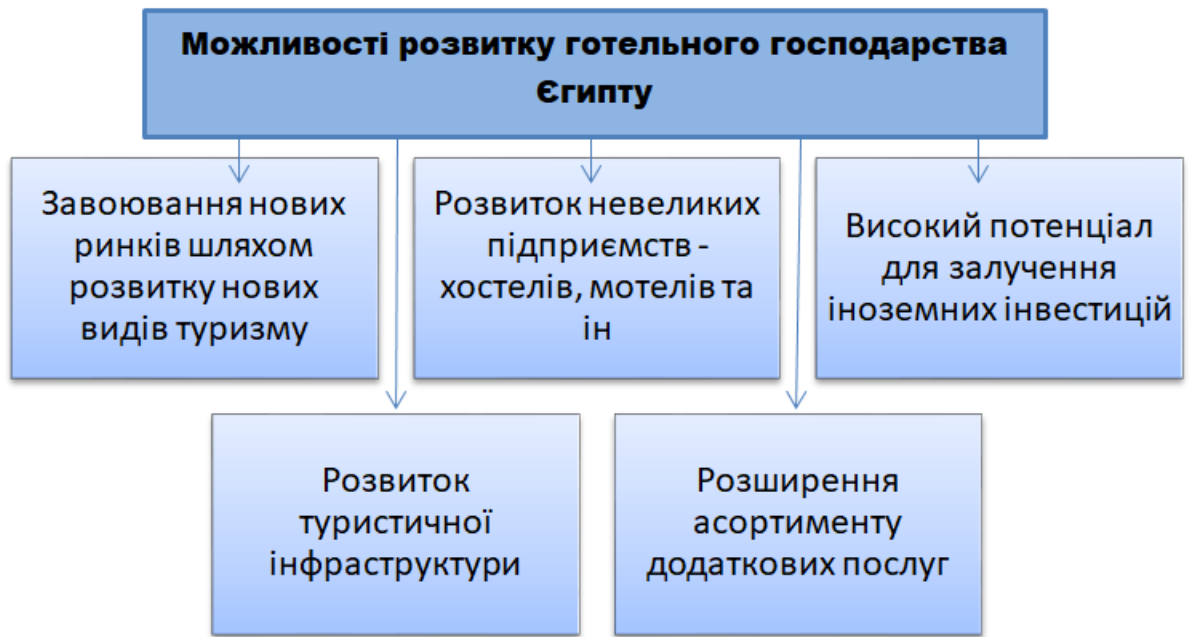

Рис.3.1 Можливості розвитку готельного бізнесу в Арабській республіці Єгипет
 Джерело: розроблено автором

Для використання наявних можливостей слід відійти від застарілих концепцій функціонування та розвитку готельного бізнесу, які, в кризових умовах, не зможуть гарантувати сталий розвиток та зосередитись на впровадженні сучасних методів ведення готельного господарства, орієнтуючись на підтримку існуючих сильних сторін.

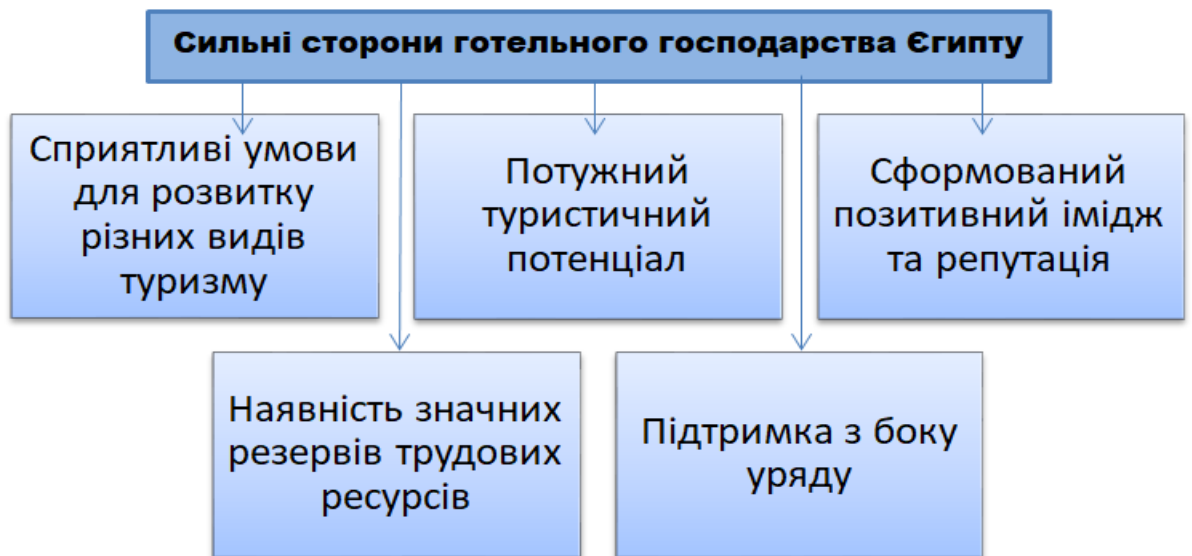

Рис.3.2 Сильні сторони готельного бізнесу в Арабській республіці Єгипет
 Джерело: розроблено автором

Необхідною умовою для розвитку туризму регіону є поліпшення транспортної інфраструктури, в зонах автомобільних шляхів, а також їх облаштування усіма необхідними об'єктами.

Розробка стратегій розвитку готельної сфери в Арабській республіці Єгипет зумовлена необхідністю дослідження, в першу чергу, регіональних особливостей формування та функціонування продукту готельної індустрії. Важливим є дослідження та, як наслідок, раціональне використання природних та історико- культурних рекреаційно-туристичних ресурсів країни. На рисунку 3.3 зображені можливі механізми розвитку готельного господарства країни.

Рис. 3.3 Механізм розвитку готельного бізнесу в Арабській республіці Єгипет

Джерело: розроблено автором

Початковим кроком для запуску механізмів розвитку готельного господарства має стати розробка урядом Єгипту комплексної стратегії розвитку, яка буде охоплювати не тільки плани зі збільшення кількостей закладів сфери гостинності того чи іншого типу, а й конкретні кроки для підтримки вже існуючих господарств. Для реалізації даної стратегії існуючим готельним підприємствам Єгипту слід розширювати асортимент послуг, урізноманітнити і адаптувати програми обслуговування цільових клієнтів, забезпечити своєчасний

аналіз якості послуг та рівня споживчої задоволеності, що дозволить забезпечити більш якісне обслуговування споживачів порівняно з прямим конкурентом за туристичною спрямованістю - Турцією. Запропоновані заходи, за умови їх відповідного виконання, дозволять залучити масові групи туристів, що, в свою чергу відіб'ється на завантаженні номерного фонду і, відповідно, результатах фінансово-господарської діяльності готельних підприємств.

Із загальним розвитком туризму в регіоні, відповідно, будуть заповнюватись готельні номери. Арабська республіка Єгипет є перспективною для цілорічного туризму – індустріального, пригодницького, ділового. Доступність туристичного продукту різним верствам населення відкриє нові можливості для розвитку готельної індустрії. Для цього також необхідним є забезпечення країни бюджетними закладами розміщення, а не лише потужними мережами курортних готелів. Що стосується комфортабельних готельних комплексів, то кожне велике місто, якщо воно розраховує на значні потоки іноземних гостей, повинно мати хоча б кілька п'ятизіркових готелів. Проте сучасні великі комфортабельні п'ятизіркові комплекси – це курортні готелі, які не підходять вибагливому діловому туристу, що хоче в тиші та спокої здійснити свої справи та повернутись додому.

Великою проблемою єгипетських готелів є персонал, рівень кваліфікації та, передусім, чесність якого навіть в закладах з чотирма зірками часто викликає питання. Для її вирішення менеджмент кожного закладу гостинності в країні має орієнтуватись на розвиток та утримання кваліфікованого персоналу, який часто є визначальним фактором при повторному заселенні до готелю. Такі дрібниці, як розташування за 100 метрів від моря чи за 130 не відіграють важливої ролі для гостя закладу, а от привітний персонал, що розкаже, в якого торговця східними солодощами смачніший рахат-лукум, обов'язково запам'ятається і змусить не тільки порадити друзям та знайомим саме цей готель, а й неодноразово повертатись.

В процесі споживання послуг надзвичайно важливим є відношення ціни до якості. Більшість туристів, особливо з європейських країн, описуючи свій

відпочинок в Єгипті, акцентують увагу на низькому рівні обслуговування при високому рівні цін. Для виправлення даної ситуації слід проводити роботу з персоналом, ефективно управляти людськими ресурсами та оцінювати якість надаваних послуг, використовуючи зворотній зв'язок з клієнтами та інші дієві методи, такі, як «таємний покупець». Подібні методики дозволяють ефективно оцінювати роботу персоналу та можливі проблеми, які виникають в процесі надання послуг.

Також необхідна ефективна рекламна кампанія з просування привабливих територій, які ще не відкриті широким загалом та їх унікального туристичного продукту на внутрішньому та зовнішньому ринках для активізації туристичних потоків до регіону. Розвиток туристичної індустрії в Арабській республіці Єгипет потребує створення та просування сучасного конкурентоспроможного туристичного продукту, а не використання існуючих туристичних дестинацій, які десятиліттями експлуатують історичну спадщину та вдале географічне розташування.

Сучасні тенденції розвитку готельної індустрії Арабської республіки Єгипет мають бути направлені на вирішення ключових завдань:

- розвиток власних конкурентних переваг на ринку;
- створення стабільного потоку клієнтів завдяки умінню знайти та втримати свого клієнта;
- пошук та розробка нових шляхів розвитку, постійне вдосконалення власної політики, враховуючи динамічність ринку готельних послуг.

Міністерству туризму Єгипту та власниками кожного закладу гостинності важливо усвідомити важливе значення кожного гостя країни - відвідувача, туриста, екскурсанта як формоутворюючого елемента туристичної галузі регіону, а відповідно і доходу до місцевих та загальнодержавного бюджетів. Необхідне порозуміння та налагоджені комунікації влади та бізнесу, де на владу покладається забезпечити належний розвиток інфраструктури: аеропортів, автошляхів, залізничних сполучень, облаштованих місць зупинок та відпочинку, а бізнес має забезпечити комфортні умови розміщення на локації перебування,

високоякісний сервіс, організацію подій-магнітів для приваблення туристичних потоків до регіону.

Для постійного розвитку готельного продукту Єгипту необхідна підтримка, реставрація, реконструкція, відновлення існуючих об'єктів, а також створення нових привабливих об'єктів. Це потребує значних інвестицій, тому уряд Єгипту повинен звернути особливу увагу на залучення інвестицій в інфраструктуру, використовуючи різні механізми, такі, як надання інвесторам податкових пільг, гарантій безпеки та ін. Тому найважливішим інструментом для активізації розвитку готельного господарства Єгипту є залучення потужних інвестиційних потоків в туристичну інфраструктуру загалом та сферу гостинності зокрема. Проте, з огляду на сучасну напружену ситуацію на Близькому Сході, світове падіння економіки, пандемійну туристичну кризу та, загалом, несприятливий інвестиційний клімат, шанси знайти інвесторів доволі малі.

Загалом, перспективи готельного сектору Єгипту є доволі неоднозначними: з одного боку, готельне господарство дуже постраждало від пандемії, що яскраво видно на прикладі десятків збанкрутілих підприємств; проте, з іншого боку, після зняття обмежень туристичні потоки швидко відновлюються, що призведе до значного зростання попиту на готельні послуги. Високий потенціал для розвитку різних видів туризму нівелюється відсутністю туристичної інфраструктури, точніше, абсолютною спрямованістю на пляжний туризм. Гарний імідж Єгипту як недорогого курорту з прийнятною якістю співіснує з поганим сервісом та низьким рівнем обслуговування в недорогих готелях. Незважаючи на великі кадрові резерви, рівень кваліфікації персоналу багатьох готелів невисокий.

На даний момент, хоча туризм та сфера гостинності і є одними з ключових для економіки Єгипту галузей, готельному господарству, його функціонуванню та розвитку влада не приділяє достатньо уваги. Проте, якщо підійти до існуючих проблем та спробувати знайти комплексне рішення, розробивши та поступово впроваджуючи стратегію розвитку готельного господарства, за кілька років

можна не тільки вийти на показники 2019 року, а й перевищити їх. Для цього слід розвивати різноманітні види туризму та оптимізувати готельні підприємства під їх потреби, розвивати туристичну інфраструктуру, контролювати та постійно підвищувати рівень якості обслуговування, впроваджувати інновації та управляти трудовими ресурсами, створюючи центри підвищення кваліфікації тощо.

Отже, в даному розділі були проаналізовані існуючі проблеми функціонування готельного господарства Арабської республіки Єгипет та запропоновані шляхи їх вирішення. Головною проблемою для закладів гостинності країни було визнано курортну орієнтованість та ігнорування інших видів туризму. Дана проблема пов'язана зі сформованим брендом Єгипту як місця пляжного відпочинку та екскурсій до пірамід. Для забезпечення розвитку сильних сторін та нівелювання впливу слабких запропоновано ряд механізмів, які дозволять ефективно функціонувати та розвиватись готельному господарству Арабської республіки Єгипет.

ВИСНОВКИ

У широкому розумінні термін «готельне господарство» означає індустрію гостинності загалом, тобто підприємства, які надають не тільки послуги проживання, а й повний спектр суміжних послуг – від харчування до трансферу з аеропорту. У вузькому розумінні готельне господарство - це тільки проживання.

З моменту появи теоретичного підґрунтя для туристичної індустрії, поняття «готельне господарство» відносили лише до власне готелів. Проте, з плином часу та появою інших форм розміщення, таких, як мотелі, туристичні бази, кемпінги та інші підприємства, це поняття розширювалось до сучасного розуміння.

Різноманітність можливостей надання послуг підприємствами гостинності, поява та розвиток нових видів сервісу робить умовною будь-які спроби класифікувати та систематизувати заклади розміщення. Заклади розміщення мають різне призначення, місткість, кількість поверхів, особливості конструкції, рівень комфорту, сезонність попиту, розташування, функціональне призначення, надання харчування, рівень цін та тривалість можливого розміщення. Кожен з цих факторів суттєво впливає на архітектурне планування будівлі готелю, склад приміщень та ін. Ключовими ознаками готельного підприємства є його місткість, призначення та кількість поверхів.

Готельне господарство – важлива складова туристичної інфраструктури. На території Арабської республіки Єгипет у 2019 році функціонувало 1361 таке підприємство, засноване юридичними та фізичними особами-підприємцями або державної власності. У функціональній структурі закладів розміщення найбільш поширеними є готелі.

За кількістю готелів та аналогічних засобів розміщення Арабська республіка Єгипет займає 17 місце в світі. Її частка становить 0,35 % від загальної кількості. Для країни з відносно невеликою територією населених пунктів така кількість закладів гостинності є доволі високою. Проте, враховуючи

туристичний потенціал, на сьогодні в Арабській республіці Єгипет відчувається недостача готельного фонду, і ситуація з у порівнянні з попередніми роками суттєво не змінюється.

Не дивлячись на те, що кількість засобів розміщення у порівнянні з 2011 роком скоротилась на 9%, кількість обслугованих приїжджих зросла на 9,5%, порівнюючи з тим же роком.

У 2019 р. у загальному номерному фонді готелів та аналогічних засобів розміщування нараховувалось 205 тисяч номерів, на 15,6 мільйонів місць. Найбільша частка безпосередньо у готелів, які надають широкий спектр додаткових послуг: перукарні, пункти прокату, сауни (лазні), басейни, тенісні корти, тренажерні зали та інші об'єкти інфраструктури.

Загальна сума доходів готелів та аналогічних засобів розміщування у 2019 році становила 6 млрд доларів США, з них 5,5 млрд доларів – дохід від надання послуг власне готелів. Від основної діяльності (продажу номерів) отримано 89,4% доходів, 10,6% - від надання додаткових послуг.

Зростання доходів підприємств готельного господарства у 2019 році було обумовлено не лише збільшенням кількості клієнтів, але й розширенням мережі структурних підрозділів сервісного обслуговування, а разом з тим збільшенням вартості послуг. На вартість готельних послуг у 2019 році вплинуло суттєве збільшення цін на комунальні послуги, та також підвищення цін на продукти харчування.

Курортна спрямованість туристичної галузі Єгипту відображається в містах-лідерах за кількістю готелів та, відповідно, кількості відвідувачів, котрим було надано готельні послуги. Найбільша кількість готелів та розміщених осіб знаходиться у великих курортних містах та районах – Шарм-еш-Шейх, Хургада, Олександрія, Асьют, Луксор та, звісно, столиці - Каїр. Здебільшого ці місця відвідують з метою пляжного відпочинку або пізнавальних екскурсійних турів. На ці 6 туристичних дестинацій припадає 85% всіх туристів, що відвідали Єгипет в 2019 році.

Найбільше приїжджих зупинялося у районі Шарм-еш-Шейх (4,8 млн. осіб або 37%), Каїрі (1,1 млн. осіб або 8,5%), Хургаді – 3,25 млн. осіб або 25%, Олександрії – 1,1 тис. осіб або 8,5%, Луксорі – 832 тис. осіб або 6,4%,

У Арабській республіці Єгипет наявні засоби розміщення на будь-який смак та рівень достатку. Для послуг відвідувачів відкриті двері понад 1300 готелів країни, більшість з яких є підприємствами середнього та високого рівня комфорту (три зірки та вище). Проте, існує проблема невідповідності вартості та якості готельних послуг. Часто ціна зростає в два та більше рази через те, що працівник фронт-офісу бачить, що гість погано розуміє англійську і намагається його ошукати. Проте дана проблема характерна виключно для закладів з низьким рівнем обслуговування. Це обумовлено неналежним державним регулюванням готельної галузі у країні загалом, а також недостатнім рівнем диференціації готелів (слабко розвинена мережа хостелів, кемпінгів, мотелів та ін., що пов'язане з курортним спрямуванням більшості закладів гостинності).

Зараз в Арабській республіці Єгипет діють 16 міжнародних мереж готелів. Попри пандемію, номерний фонд даних мереж планується розширити на 7000 тисяч ще до кінця цього року. Триває активне будівництво 19 готелів мереж Хілтон, Аккор, Меріотт та Альбатрос. Ще три готелі планує відкрити мережа The Adress Hotels: два в Каїрі та один в Олександрії.

На ринку готельних послуг Єгипту склалася неоднозначна ситуація, оскільки інтерес з боку інвесторів обмежують як політичні фактори – війна в сусідній Сирії та масові протести з боку мусульманського населення, так і загрози та обмеження розвитку готельного бізнесу, викликані відсутністю сформованої системи управління готельним господарством та недосконалість нормативно-правової бази в галузі. Гальмом розвитку також є недостатня кваліфікація як керівного складу, так і обслуговуючого персоналу. Неefективний менеджмент та маркетингові програми також створюють обмеження у розвитку галузі.

Отже, для вдалого розвитку туристично-готельного продукту Єгипту необхідна підтримка, реставрація, реконструкція, відновлення існуючих об'єктів

за кожним з напрямів концепту «локації – будівлі, історичні об’єкти – місця транспортного сполучення», а також створення нових привабливих об’єктів. Також необхідна ефективна рекламна кампанія з просування привабливих територій, які ще не відкриті широким загалом та їх унікального туристичного продукту на внутрішньому та зовнішньому ринках для активізації туристичних потоків до регіону. Розвиток туристичної індустрії в Арабській республіці Єгипет потребує створення та просування сучасного конкурентоспроможного туристичного продукту, а не використання існуючих туристичних дестинацій, які десятиліттями експлуатують історичну спадщину та вдале географічне розташування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Організація готельного господарства: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / О. Коркуна та ін. – Львів : Видавництво «Добра справа», 2019.
2. Ремеслова О.Л. Готельне господарство як об'єкт дослідження в умовах ринкової економіки / О.Л. Ремеслова. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Vdnuet/econ/2009/pdf
3. Мальська М.П. Готельний бізнес: теорія та практика : навч. посібн. / М.П. Мальська, І.Г. Пандяк. – К. : Центр навч. літ-ри, 2012. – 472 с
4. Л.Г.Агафонова, О.Є. Агафонова „Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання”, Київ 2002, „Знання України”
5. Наказ Державної туристичної адміністрації України «Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг» - 16.03.2004 N 19 – Київ, 2004.
6. П.Р. Пуцентейло Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2007. – с. 19
7. Брич. В. Я. Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. – 440 с.
8. Бойко М.Г., Гопкало Л.М. Організація готельного господарства: Підручник. - К.: Київ, нац. торг.-екон. ун-т, 2006. - 448 с.
9. Корж Н.В. ЛЗ6 Готельна справа: Навчальний посібник / І. В. Левицька, Н. В. Онищук – К.:Київ.нац.торг.-екон.ун-т,. Вінниця, ПП «ТД«Едельвейс і К» 2015. – 580 с.
10. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. – Х.: НТУ "ХП", 2009. – 142 с.
11. Готельно-ресторанний та туристичний бізнес: реалії і перспективи [Електронне видання] : тези доповідей VI Всеукр. студ. наук. конф. (Київ, 25

березня 2020 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 318 с. – Укр. та англ. мовами.

12. Організація готельного господарства: підручник / Байлік, І. М. Писаревський; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 329 с

13. Number of rooms in hotels and similar accommodation establishments in Egypt from 2008 to 2016: Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics/1006610/egypt-number-rooms-hotels-and-similar-establishments> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

14. Statistics about Travel, Tourism & Hospitality in Egypt: Режим доступу: <https://www.statista.com/map/africa/egypt/travel-tourism-hospitality> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

15. Egypt No of Hotel Rooms 1982 - 2018 | YEARLY | UNIT | MINISTRY OF TOURISM: Режим доступу: <https://www.ceicdata.com/en/egypt/number-of-hotels-rooms-and-beds/no-of-hotel-rooms#:~:text=Egypt's%20No%20of%20Hotel%20Rooms,to%202018,%20with%2037%20observations> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

16. The World Tourism Organization: Режим доступу: <https://www.unwto.org> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

17. Hospitality industry in Egypt - growth, trends, COVID-19 impact, and forecasts. Режим доступу: <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/hospitality-industry-in-egypt> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

18. Зіркові готелі Єгипту. Режим доступу: https://www.booking.com/searchresults.ru.html?aid=397594&label=gog235jc-1DCAEoggI46AdIIVgDaOkBiAEBmAEhuAEXyAEM2AED6AEB-AECiAIBqAIDuAL5IM6FBsACAdICJDU3NwY0MTc2LTBIYWQtNDU2OC1hZDEwLTU3ZTk5YTYzMzAyM9gCBOACAQ&sid=556a2a5708a6bd1e1cddea3e41af2882&tmpl=searchresults&class_interval=1&dtdisc=0&from_sf=1&group_adults=2&group_children=0&inac=0&index_postcard=0&label_click=undef&no_rooms=1&order=class&postcard=0&room1=A%2CA&sb_price_type=total&search_pageview_id

=adbc5a7c7f64000f&shw_aparth=1&slp_r_match=0&srpvid=ad5a5a92163d02c1&ss=%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D1%82&ss_all=0&ssb=empty&sshis=0&top_ufig=1&sig=v1Yir0xeT&nflt=class%3D5%3Bclass%3D4%3Bclass%3D3%3Bclass%3D2%3Bclass%3D1%3B&rsf= (дата звернення 01.06.2021) -

Назва з екрана

19. Hilton Luxor Resort & Spa. Режим доступу: <https://www.hilton.com/en/hotels/luxhitw-hilton-luxor-resort-and-spa/> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

20. Steigenberger Alcazar Sharm El-Sheikh. Режим доступу: <https://www.steigenberger.com/en/hotels/all-hotels/egypt/sharm-el-sheikh/steigenberger-alcazar> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

21. Domina Coral Bay Prestige Hotel. Режим доступу: <https://www.dominacoralbay.com/ru/domina-prestige-otel/index> (дата звернення 01.06.2021) - Назва з екрана

22. Агафонова Л. Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання : навчальний посібник / Л. Г. Агафонова, О. Є. Агафонова. – К. : Знання України, 2002. – 350 с.

23. Байлик С. И. Гостиничное хозяйство. Проблемы, перспективы, сертификация / С. И. Байлик. – К. : ВИРА–Р, Альтерпрес, 2001. – 208 с.

24. Браимер Р. Основы управления в индустрии гостеприимства / Р. Браимер. – М. : Аспект Пресс, 1995. – 382 с.

25. Вишневська О. О. Туристичне країнознавство : [підруч. для студ. ВНЗ] / О. О. Вишневська, А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 756 с.

26. Нечаюк Л. І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент : навчальний посібник / Л. І. Нечаюк, Н. О. Телеш. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 346 с.

27. Роглев Х. Й. Основы готельного менеджменту: навчальний посібник / Х. Й. Роглев. – К. : Кондор, 2005. – 405 с.

28. Чудновский А. Д. Туризм и гостиничное хозяйство / А. Д. Чудновский. – М. : Юркнига, 2005. – 447 с.
29. Шматько Л. П. Туризм и гостиничное хозяйство : учебное пособие / Л. П. Шматько. – М. : MapT, 2005. – 352 с.
30. Medik S. The Business of Hotels / S. Medik.– Oxford : Butterworth-Heinemann Ltd, 2000. – 211 p.
31. Всесвітня рада з туризму та подорожей WTTC [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wttc.org/research/economic-research/economic-impact-analysis/>
32. Інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.world-tourism.org.
33. Міжнародні готельні мережі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.profz.ru/turism_23.html
34. Світова туристична організація UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www2.unwto.org/en>
35. Статистичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.statista.com/>
36. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід : монографія / кол. авт.; за ред. А. Ю. Парфіненка. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 280 с.
37. MKG Hospitality: Bilan Mondial de l'activité hôtelière 2015. [Electronic resource]. – Way of access : <http://hospitality-on.com/les-dossiers/dossier-du-mois/bilan-hotelier-mondial-2015>

ДОДАТКИ

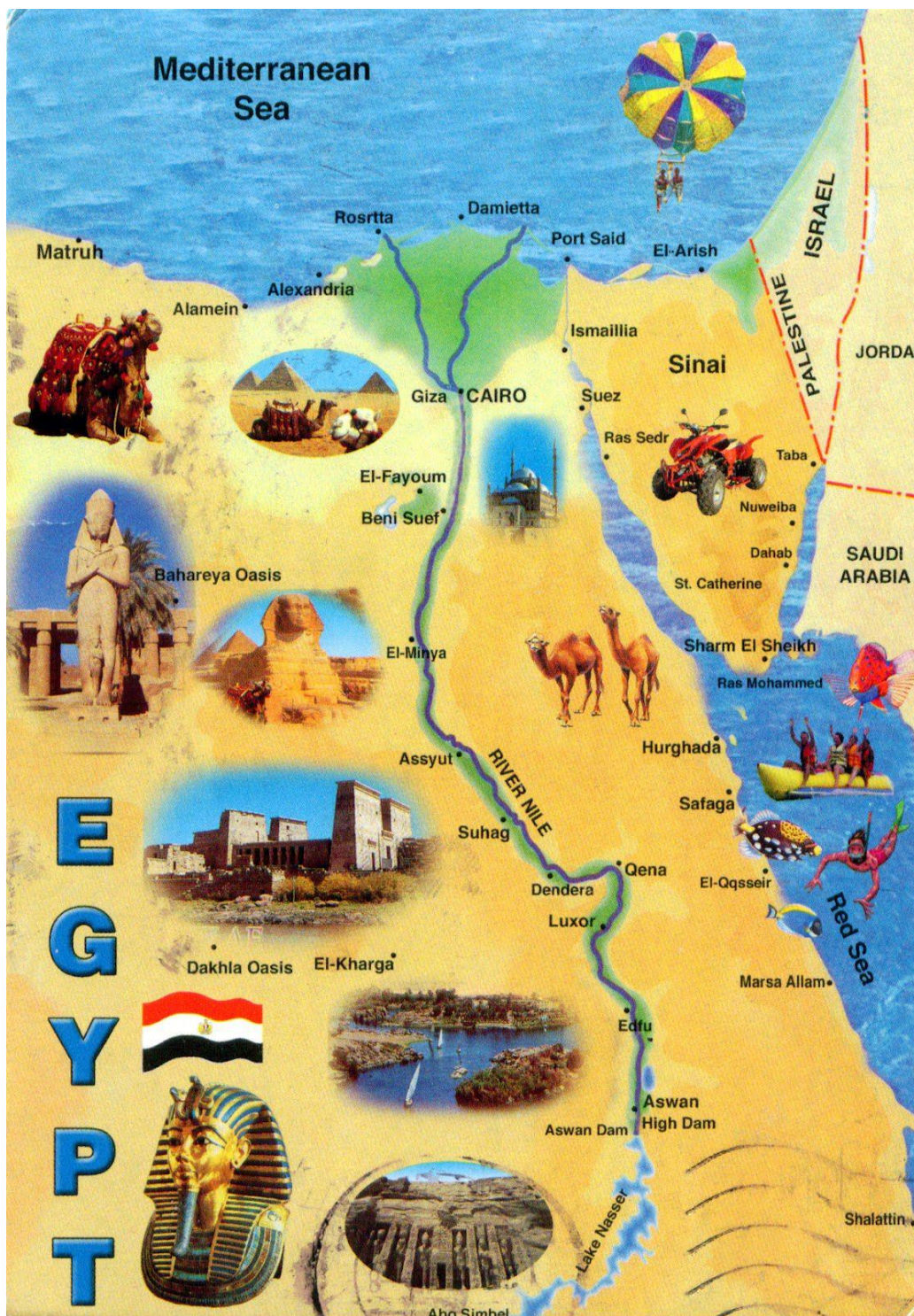
Додаток А

Основні чинники формування попиту на готельні послуги

Ознака поділу	Тип чинника	Характеристика чинника
1. За рівнем їх утворення	чинники мікрорівня	формуються як певні фінансово-економічні та суспільні відносини, що визначаються взаємовідносинами постачальників, партнерів, по бізнесу конкурентів, споживачів, посередників (турагентів та туроператорів), органів державної та місцевої влади, міжнародних організацій, фінансово-кредитних установ тощо
	чинники макрорівня	визначають рівень конкурентоспроможності та переваг готельних підприємств на внутрішньому (регіональному чи національному) та міжнародному ринках через систему відносин політичного, географічного, демографічного, технологічного, соціально-політичного, економічного та природного характеру
2. За напрямками впливу	зовнішні	умови, що визначають підприємницьку діяльність; купівельна спроможність та дохідність населення; рівень податкового навантаження; сприятливі можливості залучення фінансових ресурсів; прямі та опосередковані регулятори розвитку національного та міжнародного ринку готельних послуг тощо
	внутрішні	маркетингове та інформаційне забезпечення готельної діяльності; інвестиційна та фінансова політика; рівень ефективного використання ресурсів; якість та комфорт наданих послуг тощо
	галузеві	рівень розвитку галузевої інфраструктури, супраструктури, кон'юнктура ринку готельних послуг, система дій щодо просування готельного продукту, технологічне оснащення галузі, організаційне забезпечення готельної індустрії, рівень готельного обслуговування, забезпеченість організації діяльності нормативно-правовим забезпеченням
3. За значенням	економічні	рівень матеріального добробуту споживачів; рівень цін на готельні послуги; рівень попиту та пропозиції на готельні послуги; співвідношення робочого часу та вільного часу; ефективність

		використання ресурсів; рівень безробіття; інфляція; розмір інвестиції в інфраструктуру і готельну індустрію; валютний курс; простота обміну валют та розрахунків; розвиток торгівлі та дистрибуції; кваліфікація працівника.
	культурно-психологічні	пріоритети в системі духовних цінностей; психологія споживання; орієнтація на насолоду життя; інтерес до альтернативної культури; безпека відпочиваючих; інтерес до культурних місць
	політичні	наявність нормативно-правової бази, що стимулює та регулює готельну діяльність; пріоритетні напрями готельної індустрії; зміна умов функціонування підприємництва під впливом змін напрямку політики держави, регіону
	екологічні	екологізація мислення; прямий і опосередкований вплив на довкілля як споживачів, так і суб'єктів готельного бізнесу
	індивідуальні	особливості індивідуального споживача; стиль життя; зацікавленість у вільний від роботи час; хобі; система духовних цінностей індивіда; цільові мотиви, рекомендації та настанови
	соціально-демографічні	вік, стать, професія, освіта, сімейний стан, соціальна приналежність, майнове становище, місце та регіон обслуговування туристів; тенденції до зростання народів, до культури інших країн; професійні поїздки тощо
	технологічні	рівень НТП в індустрії; якість системи дистрибуції та інформаційного забезпечення; розвиток телекомунікаційних технологій; комп'ютеризація системи бронювання номерів
4. За рівнем впливу на діяльність готельних підприємств	стимулювальні	активізують за певних умов та у певний період діяльність готельних підприємств та сприяють попиту на послуги (екстенсивні та інтенсивні). До екстенсивних належать: зростання кількості працівників, збільшення кількості залучених ресурсів, побудови готелів із технічним оснащенням. До інтенсивних потрібно віднести – підвищення рівня кваліфікації працівників; розвиток інформаційних технологій; розвиток професійно-кваліфікаційної структури; зростання кількості залучених інвестицій; фінансово-економічні заходи державної підтримки туристичної інфраструктури, пільгове
	стримуючі	кредитування та оподаткування; якість системи страхування, ліцензування та сертифікації високий рівень податкового навантаження підприємств та споживачів; високі відсоткові ставки за залучені фінансові ресурси; політична нестабільність; валютні обмеження; політична та економічна нестабільність; екологічні та кримінальні ризики; низький рівень захищеності туристів під час перевезень та перебування у місцях відпочинку тощо
5. За тенденціями розвитку	динамічні	можуть мати різноманітну оцінку, значення, яке змінюється в часі та просторі: економічні, соціальні, екологічні і політико-правові; гостинність та сезонність
	статичні	мають незмінне значення і включають: ресурсні, кліматичні, географічні, історико-культурні, антропогенні чинники

Туристична карта Єгипту

Рейтинг кращих готелів Єгипту за версією Booking.com

Назва готелю	Місто розташування
Cleopatra Luxury Resort Makadi Bay	Макаді
Sunrise Select Royal Makadi Resort	Макаді
Nubian Island Hotel	Шарм-еш-Шейх
Club Magic Life Sharm el Sheikh Imperial	Шарм-еш-Шейх
Charmillion Gardens Aqua Park	Шарм-еш-Шейх
Jaz Makadi Saraya Resort	Макаді
Stella Di Mare Gardens Resort & Spa - Makadi Bay	Макаді
Baron Resort	Шарм-еш-Шейх
Charmillion Sea Life Resort	Шарм-еш-Шейх
Stella Makadi Beach	Макаді
Stella Di Mare Beach Resort & Spa - Makadi Bay	Макаді
Jaz Makadi Oasis Resort	Макаді
Nubian Village	Шарм-еш-Шейх
Sunrise Grand Select Crystal Bay Resort	Хургада
Baron Palms Resort	Шарм-еш-Шейх
Sunrise Holidays Resort	Хургада
Marlin Inn Azur Resort	Хургада
Jungle Aqua Park	Хургада
Stella Di Mare Beach Hotel & Spa	Шарм-еш-Шейх